РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

(Обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 57 и 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г., бр. 61 и 99 от 2011 г., бр. 60 и 102 от 2012 г., бр. 15, 63, 68 и 101 от 2013 г., бр. 54, 66 и 107 от 2014 г., бр. 56 и 79 от 2015 г., бр. 17 и 98 от 2016 г. и бр. 17, 30, 86 и 98 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 5 след думата „акредитация" се добавя „от Националната агенция за оценяване и акредитация".

§ 2. В чл. 7 се създава ал. 5:

„(5) Дипломата за завършена степен на висшето образование, европейското дипломно приложение, свидетелството за професионална квалификация и документ, удостоверяващ положението на студента или на докторанта с цел продължаване на обучението в друго висше училище се издават без заплащане на такса."

§ 3. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 4:

„4. по предложение на Министерския съвет приема Национална карта на висшето образование в Република България, която определя профилната и териториалната структура на висшето образование в страната по професионални направления и специалности от регулираните професии."

2. В ал. 3:

а) в т. 2 след думата „училища" се добавя „в съответствие с Националната карта на висшето образование в Република България";

б) точка 3 се изменя така:

„3. открива, преобразува и закрива факултети и институти в държавните висши училища, както и поделения на висшите училища в чужбина, териториално изнесени звена и колежи в държавните и в частните висши училища, извън случаите по ал. 2, т. 1, въз основа на искане на съответното висше училище и/или по предложение на министъра на образованието и науката, като за филиалите и колежите се посочват професионалните направления, в които ще се извършва обучението;"

в) в т. 6:

аа) буква „а" се изменя така:

„а) по предложение на министъра на образованието и науката общия брой на приеманите за обучение студенти и докторанти, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, по професионални направления и по специалности от регулираните професии, както и разпределението му по държавни висши училища в съответствие с ал. 4;"

бб) буква „в" се отменя;

г) в т. 7 след думата „училища" се добавя „и научните организации по чл. 47, ал. 1", а думите „студенти и докторанти" се заменят със „студенти, докторанти и специализанти";

д) създава се т. 17:

„17. предлага на Народното събрание за приемане Национална карта на висшето образование в Република България."

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Общият брой на приеманите за обучение студенти и докторанти по ал. 3, т. 6, буква „а" се разпределя по държавни висши училища, по професионални направления и по специалности от регулираните професии и по форми на обучение в зависимост от:

1. оценката на учебната и научната дейност;

2. данните за реализацията на завършилите студенти и докторанти;

3. приоритетите за обществено-икономическото развитие на страната;

4. заявената готовност от държавните висши училища за обучение на определен брой студенти и докторанти в съответствие с капацитета на висшето училище, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии в него.“

4. В ал. 5 думите „утвърждаване на броя“ се заменят с „разпределяне на общия брой“.

§ 4. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 4 думите „и легализацията“ се заличават, а накрая се поставя запетая и се добавя „в срок до два месеца от датата на представяне на всички необходими документи“;

б) в т. 6:

аа) в буква „б“ думите „чл. 31, ал. 2“ се заменят с „чл. 31, ал. 4“;

бб) в буква „в“ думите „по чл. 31, ал. 3“ се заличават;

в) създават се т. 9-12:

„9. утвърждава политика за развитието на всяко държавно висше училище със стратегически цели, задачи, целеви стойности и показатели за изпълнението им;

10. сключва договор за управление с ректора на държавното висше училище при условията и по реда на този закон за срока на неговия мандат, осъществява контрол по договора и приема ежегоден отчет за изпълнението му;

11. упражнява контрол по спазване на капацитета на висшето училище, на капацитета на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии;

12. разработва и внася в Министерския съвет Национална карта на висшето образование в Република България.“

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Политиката за развитие по ал. 2, т. 9 се изготвя в условията на взаимодействие между заинтересованите страни и се утвърждава не по-късно от три месеца преди провеждането на избор на нов ректор. При предсрочно прекратяване на мандата на ректора новият ректор изпълнява утвърдената политика за развитие на висшето училище до края на мандата.

(4) По инициатива на органите за управление на висшето училище и на министъра на образованието и науката в политиката за развитие по ал. 2, т. 9 може да се добавя списъкът със стратегическите цели и задачи, без политиката да се променя концептуално.“

§ 5. В чл. 11 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Националната агенция за оценяване и акредитация осъществява оценяване на проекти за откриване и преобразуване на висши училища, основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии и извършва институционална и програмна акредитация, както и следакредитационно наблюдение и контрол.“

2. Алинеи 5 и 6 се отменят.

§ 6. В чл. 14 се създават ал. 5 и 6:

„(5) За срока на съществуването си частните висши училища трябва да разполагат с право на собственост или с учредено право на ползване върху недвижимите имоти, които служат за провеждането на обучението.

(6) При промяна на обстоятелствата по ал. 5 висшето училище писмено уведомява Националната агенция за оценяване и акредитация в двумесечен срок от настъпване на промяната.“

§ 7. В чл. 17 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „изследователски университети“ и запетаята пред тях се заличават.

2. Алинея 4 се отменя.

§ 8. Създава се чл. 17а:

„Чл. 17а. (1) Висше училище, което дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и има високи резултати от научноизследователска дейност, оценени съгласно обективни показатели, определени в акт на Министерския съвет, може да бъде определено за изследователско висше училище.

(2) Изследователските висши училища се определят в списък, приет от Министерския съвет и обнародван в „Държавен вестник". Списъкът се актуализира ежегодно до 1 ноември при условия и по ред, определени в акта по ал. 1.

(3) Висше училище, което отговаря на критериите по ал. 1, се включва в списъка по ал. 2 за срок 4 години.

(4) Предложенията за включване в списъка по ал. 2 се правят от министъра на образованието и науката по искане на висшето училище."

§ 9. В чл. 21, ал. 1 се създава т. 16:

„16. право на сключване от държавните висши училища до две споразумения с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование за извършване на съвместна учебна дейност по учебните предмети и/или модули за придобиване на профилираната и професионалната подготовка във втори гимназиален етап от средната степен на образование, както и по учебните предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование при спазване изискванията на този закон и на Закона за предучилищното и училищното образование. Споразумението, както и промените в него влизат в сила след одобряване от министъра на образованието и науката."

§ 10. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Факултетът е основно звено на висшето училище, което обединява не по-малко от три катедри за осигуряване на обучението на студенти, докторанти и специализанти в едно или няколко професионални направления от областите на висшето образование, по които висшето училище е акредитирано да провежда обучение. Хабилитираните лица от

академичния състав на факултета на основен трудов договор четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните часове. При необходимост и след решение на академичния съвет за отделни специалности хабилитираните лица могат да четат и не по-малко от 50 на сто от лекционните часове. След решение на съответния факултетен съвет до 10 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „бакалавър“ и до 20 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Общото събрание на факултета се състои от членове на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета. Членовете на академичния състав са не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто, от които една четвърт са нехабилитирани преподаватели, на представителите на студентите и докторантите са най-малко 15 на сто, а на административния персонал – до 5 на сто от състава на общото събрание.“

3. В ал. 7 числото „25“ се заменя с „21“.

4. В ал. 8 т. 4 се отменя.

5. Алинея 10 се отменя.

6. Алинея 11 се изменя така:

„(11) Във факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища, освен дейността по ал. 1, може да се извършва лечебна дейност при провеждане на практическо обучение на студенти и докторанти по дентална медицина, следдипломно обучение на лекари по дентална медицина, както и при извършване на научна дейност.“

§ 11. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Академичният състав е не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто от състава на Общото събрание, от които една четвърт са нехабилитирани преподаватели, представителите на студентите и докторантите са не по-малко от 15 на сто, а на административния персонал – до 5 на сто.“

2. В ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „а процедурата за избор на представители на студентите и докторантите – в правилника за организацията и дейността на студентския съвет".

§ 12. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 накрая се добавя „и – за държавните висши училища, предлага на министъра на образованието и науката сключването на договор по чл. 10, ал. 2, т. 10".

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Председателят на общото събрание представлява висшето училище по трудовото правоотношение за заеманата от ректора академична длъжност."

§ 13. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думата „училище" се добавя „в съответствие с утвърдената политика по чл. 10, ал. 2, т. 9 за държавните висши училища";

б) точка 8 се изменя така:

„8. приема правилник за атестирането на академичния състав;"

в) в т. 10 буква „г" се изменя така:

„г) сключване на споразумения по чл. 21, ал. 1, т. 16;"

г) създава се т. 18:

„18. определя реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми по учебните предмети или модули от профилираната, професионалната и специализираната подготовка в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 16."

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Академичният състав е не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто от състава на Академичния съвет, от които една четвърт са нехабилитирани преподаватели, представителите на студентите и докторантите са не по-малко от 15 на сто, а на служителите – до 5 на сто."

3. Създава се ал. 5:

„(5) В държавните висши училища, извън установения числен състав по ал. 2, в Академичния съвет със съвещателен глас участват и членовете на Съвета на настоятелите."

§ 14. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така:

„С избрания ректор на държавно висше училище се сключва договор за управление по чл. 10, ал. 2, т. 10, а с избрания декан и директор на филиал или колеж се сключва съответно споразумение по чл. 32, ал. 1, т. 3."

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Договорът за управление по ал. 1 съдържа:

1. задълженията на страните за изпълнението на политиката за развитие на висшето училище;

2. конкретни механизми и показатели за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище;

3. задължението на страните да осъществяват текуща комуникация по всички въпроси, свързани с изпълнението на приетата мандатна програма на ректора, в цялост и поотделно за всяка година, както и относно съответствието ѝ с политиката за развитие на висшето училище;

4. задължението на ректора да отчита пред министъра на образованието и науката резултатите от изпълнението на политиката за развитие на висшето училище, за финансовото състояние на висшето училище и за съществуващите проблеми и мерките за тяхното решаване.

(3) Договорът за управление с ректора се прекратява при прекратяване на мандата му по чл. 35."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думите „лицата по ал. 2" се заменят с „лицата по ал. 4".

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

§ 15. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 10:

„10. предлага на академичния съвет създаване, преобразуване или закриване на департаменти, катедри и обслужващи звена;"

б) създават се т. 11-13:

„11. взема решение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието във висшето училище;

12. подготвя и представя ежегоден отчет до министъра на образованието и науката за изпълнението на задълженията по договора за управление;

13. представя на Общото събрание отчет за работата си и за резултатите от изпълнението на политиката за развитие на висшето училище, за финансовото състояние на висшето училище, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване;"

в) досегашната т. 10 става т. 14 и се изменя така:

„14. изпълнява други функции, произтичащи от законите, от политиката за развитие на висшето училище и от решенията на академичния съвет или Общото събрание."

2. В ал. 2 думите „по чл. 31, ал. 2 и 3" се заменят с „по чл. 31, ал. 4 и 5".

3. В ал. 3 след думата „програма" се поставя запетая и се добавя „включваща и система от мерки за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище".

§ 16. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея след думата „половината" се поставя запетая и се добавя „а за ректора – с квалифицирано мнозинство от две трети".

2. Създава се ал. 2:

„(2) Мандатът на едноличните органи за управление по ал. 1, за които има изискване да бъдат хабилитирани лица, се прекратява предсрочно, когато бъдат освободени от академичната им длъжност.“

§ 17. В чл. 35а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 числото „7“ се заменя с „8“, а след думите „студентския съвет“ се поставя запетая и се добавя „на общината, в която е седалището на висшето училище“ и се поставя запетая.

2. В ал. 4:

а) в т. 1 думата „заместник-кметове“ и запетаята пред нея се заличават;

б) в т. 2 думите „и синдикални организации“ се заличават.

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Петима от членовете на съвета на настоятелите се избират от академичния съвет по предложение на ректора, а останалите трима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на общината, в която е седалището на висше училище, и от студентския съвет.“

§ 18. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Колежите и териториално изнесените структури на частните висши училища се откриват след положителна оценка на съответния проект от Националната агенция за оценяване и акредитация.“

§ 19. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Висшето училище има право да провежда обучение в образователната и научна степен „доктор“ само по акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии при условията на чл. 80, ал. 2.“

2. В ал. 2 след думата „изпити“ се поставя запетая и се добавя „научноизследователска“.

§ 20. Създава се чл. 56а:

„Чл. 56а. (1) При споразумение по чл. 21, ал. 1, т. 16 лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище, могат да изпълняват до 30 на сто от нормата си за учебна заетост и в гимназията, в средното или в специализираното училище с учебни часове по учебен предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка по ред, определен в правилника за дейността на висшето училище.

(2) В случаите по ал. 1 един час от нормата за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност, се приравнява на два учебни часа, определени за изучаване на учебния предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка.

(3) Лицата изпълняват частта от нормата си за учебна заетост в случаите по ал. 1 в рамките на работното време по трудовия договор за академичната длъжност, която заемат.“

§ 21. Създава се чл. 57а:

„57а. Изпълнението на частта от нормата за учебна заетост в случаите по чл. 56а не се взема предвид при оценяването и атестацията на лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище.“

§ 22. В чл. 58, ал. 1, т. 3 думите „и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина, след решение на съвета на основното звено и/или на филиала“ се заличават.

§ 23. В чл. 68, ал. 5 и 6 думите „по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“, „б“ и „в“ се заменят с „по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“.

§ 24. В чл. 70, ал. 2 думите „лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане на деца, лишени от родителска грижа“ се заменят с „лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция“.

§ 25. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Дейностите на Националната агенция за оценяване и акредитация имат за цел да стимулират и контролират висшите училища да осигуряват и да повишават качеството на предлаганото от тях образование, както и да го провеждат в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование."

2. В ал. 5 думите „висши училища и" се заличават.

3. Създава се ал. 6:

„(6) Акредитацията се осъществява чрез електронни средства посредством разработена за целта от НАОА електронна платформа."

§ 26. В чл. 76, ал. 2 думите „висшето училище след получаване на институционална акредитация" се заменят с „висше училище, което има институционална акредитация, в предвидените в този закон случаи".

§ 27. Член 77 се изменя така:

„Чл. 77. (1) Институционалната акредитация се основава на оценяване на начина, по който висшето училище като организация осъществява своята мисия и цели по смисъла на чл. 17 и прилагането на стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование.

(2) Институционалната акредитация е съответно:

1. първоначална – когато висшето училище, създадено или преобразувано в резултат на оценяване на проект с положителна оценка, е представило искане за институционална акредитация в срок до 12 месеца от влизането в сила на решението на Народното събрание;

2. последваща – за висшите училища, които вече са получили институционална акредитация по смисъла на ал. 1.

(3) Оценяването при първоначалната институционална акредитация е насочено към проверка на:

1. собствеността, необходима за осъществяване на дейностите по чл. 6;

2. функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав;

3. профила и квалификацията на академичния състав;

4. материално-техническата осигуреност на обучението;

5. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование.

(4) Оценяването при последващата институционална акредитация е насочено към отчитане на резултатите от получените оценки по отделните професионални направления и/или специалности от регулирани професии и към проверка на изпълнението на критериите, включващи изискванията по ал. 3 т. 1-4.

(5) Оценяването при институционална акредитация се извършва по десетобалната система, включваща оценките от 0 до 10,00.

(6) Срокът на валидност на институционалната акредитация е 6 години.

(7) Акредитационната оценка се дава въз основа на утвърдена от Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация методика.

(8) Висшите училища, които отговарят на изискванията по ал. 3, т. 1-4, получават институционална акредитация с оценка, която се формира като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по всички професионални направления и специалности от регулираните професии, съгласно методиката по ал. 7.

(9) При получена оценка под 4 се прави отказ за институционална акредитация. Отказ за институционална акредитация се прави и в случаите, когато висшето училище не е изпълнило един или няколко от критериите по ал. 3, т. 1-4.

(10) В срок до 18 месеца от момента на уведомяване за постановения от Акредитационния съвет на НАОА отказ за институционална акредитация висшето училище може да поиска извършването на нова процедура за институционална акредитация.

(11) Новата процедура за институционална акредитация се извършва от постоянна комисия по съответната област на висшето образование по реда на ал. 2, т. 1 и включва и проверка за отстраняване на слабостите, довели до постановяването на отказа по ал. 9.

(12) Ако висшето училище получи два последователни отказа, както и ако не поиска повторна акредитация или не отговори на препоръките в срока по ал. 10, висшето училище се закрива.

(13) При провеждане на акредитацията по ал. 1 и оценяване на съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор, член на академичен състав може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище."

§ 28. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Програмната акредитация се основава на оценяването на качеството на предлаганото обучение в определено професионално направление в трите степени на висше образование в основно звено и/или филиал на висшето училище, на специалност от регулираните професии и на прилагане на стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование."

2. В ал. 3:

а) основният текст се изменя така:

„(3) Оценяването при програмната акредитация е насочено към проверка на изпълнението на:";

б) създава се т. 7:

„7. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование."

3. Създават се ал. 4-13:

„(4) Оценката по всеки критерий за оценяване се формира на базата на среднопретеглена стойност от оценките, получени по всички негови показатели в съответствие с методиката, разработена от Националната агенция за оценяване и акредитация. Оценката по съответната процедура се формира като средноаритметична стойност на оценките по отделните критерии.

(5) За всеки критерий за програмна акредитация Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава теглови коефициенти. Критерият „научноизследователската и художественотворческата дейност“ има най-голяма относителна тежест. Изискването по предходното изречение не се прилага за самостоятелните колежи.

(6) Оценяването при програмната акредитация се извършва по десетобалната система, включваща оценките от 0 до 10,00.

(7) Валидността на програмната акредитация е за период 4 години.

(8) При получена средноаритметична оценка под 4 се прави отказ от програмна акредитация.

(9) Отказ за програмна акредитация получават и професионалните направления и специалностите от регулираните професии с оценка, по-малка от 4,00 по един или няколко от критериите по ал. 3, т. 1-3.

(10) В срок до 12 месеца от момента на уведомяване за постановения от Акредитационния съвет на НАОА отказ за програмна акредитация висшето училище може да поиска извършването на нова процедура за програмна акредитация.

(11) Новата процедура за програмна акредитация се извършва от постоянна комисия по съответната област на висшето образование и включва и проверка за отстраняване на слабостите, довели до постановяването на отказа по ал. 8 или по ал. 9.

(12) При получена средноаритметична оценка над 4 в процедурата по ал. 11 висшето училище получава програмна акредитация със срок на валидност до изтичането на 4-годишния период по ал. 7.

(13) При провеждане на акредитацията по ал. 1 и оценяване на съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор член на академичен състав може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище."

§ 29. Член 79 се изменя така:

„Чл. 79. (1) Проектите за откриване на висши училища, както и на факултети, филиали, колежи и на професионални направления и специалности от регулираните професии се оценяват с положителна или отрицателна оценка.

(2) Националната агенция за оценяване и акредитация прилага следните критерии за оценяване на проекти по ал. 1:

1. съответствие с Националната карта на висшето образование в Република България, а за държавните висши училища – и с утвърдената политика за развитие на висшето училище;

2. разработване и одобряване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми) на предвидените професионални направления и/или специалности от регулираните професии;

3. профил и квалификация на академичния състав по професионални направления или специалности от регулираните професии;

4. учебни ресурси в помощ на студентите, както и необходимите финансови ресурси за обучението;

5. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование.

(3) Отрицателна оценка получават проекти по ал. 1 при оценка „отрицателна" на един или повече от критериите по ал. 2, т. 1-4."

§ 30. В чл. 79а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 числото „4,99" се заменя с „5,99".

2. В ал. 2 думите „5,00 до 10,00“ се заменят с „6,00 до 7,99“, а думите „както и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ при условията на чл. 80, ал. 2“ и запетаята пред тях се заличават.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) При получена оценка от програмната акредитация от 8,00 до 10,00 висшите училища имат право да обучават и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ при условията на чл. 80, ал. 2.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

5. Създава се ал. 5:

„(5) Организациите по чл. 47, ал. 1 имат право да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторски програми, които са получили при програмната акредитация оценка от 8,00 до 10,00.“

§ 31. В чл. 80 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Програмната акредитация включва оценяване на възможността на висшите училища да провеждат обучение по професионални направления/специалности от регулираните професии и на докторски програми. При получена оценка от 8,00 до 10,00 на съответно професионално направление или на специалност от регулираните професии висшите училища имат право да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в същото професионално направление/специалност от регулираните професии без извършване на отделна процедура за акредитация на докторска програма и след уведомяване на Националната агенция за оценяване и акредитация.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Висшите училища, които имат акредитирани професионални направления с оценка не по-малко от 8,00, могат да провеждат обучение в същите акредитирани направления по нови специалности в съответната образователно-квалификационна степен след уведомяване на Националната агенция за оценяване и акредитация. Новите специалности по смисъла на предходното изречение подлежат на оценяване при последваща програмна акредитация.“

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „по ал. 1, 3 и 4“ се заменят с „по ал. 1, 4 и 5“.

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 32. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2:

а) в буква „в“ думите „от регулираните професии и“ се заличават;

б) буква „г“ се отменя.

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Оценяването на едно и също професионално направление се извършва едновременно за всички висши училища по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график на всеки 4 години.

(3) Процедурите по ал. 1 се осъществяват от постоянните комисии по област на висше образование и след представянето на техните доклади завършват с решение на Акредитационния съвет.“

3. Алинеи 4 и 5 се отменят.

4. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Откриването на процедура за акредитация или за оценяване на проект по искане на висшето училище, на организациите по чл. 47, ал. 1 или на учредителите по чл. 14, ал. 1 започва с решение на Акредитационния съвет на основание на представен от заявителя доклад-самооценка, съдържащ и количествена информация по смисъла на чл. 77, ал. 3 или чл. 78, ал. 3.“

5. В ал. 7 думите „съответно на постоянната комисия, за откриване на процедурата“ и запетаите пред и след тях се заличават.

6. Алинея 10 се отменя.

§ 33. В чл. 82 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Процедурата за оценяване на проект не може да бъде открита, докато не е приключила друга текуща процедура за институционална акредитация или за оценяване на друг проект на същото висше училище."

§ 34. Член 83 се изменя така:

„Чл. 83. (1) Процедурата за акредитация приключва с мотивирано решение на Акредитационния съвет, което се приема до 12 месеца след заплащането на разходите по чл. 81, ал. 9.

(2) В решението по ал. 1 се дава оценка по чл. 77, ал. 5, съответно по чл. 78, ал. 6.

(3) Решението за акредитация съдържа:

1. срока на акредитацията по чл. 77, ал. 6 и капацитет на висшето училище, а при програмната акредитация – срока на акредитацията по чл. 78, ал. 7 и капацитет на професионалното направление или специалността от регулираните професии;

2. препоръки и срок за изпълнението им.

(4) Решението, с което за първи път се прави отказ за акредитация или се отнема акредитация, съдържа:

1. мотиви за отказа или за отнемането на акредитация и препоръки, чието изпълнение от страна на висшето училище е задължително условие за откриване на нова процедура за акредитация;

2. срок за предприемане на мерки за изпълнението на препоръките, който не може да бъде по-дълъг от 18 месеца - при институционалната акредитация, и от 12 месеца - при програмната акредитация.

(5) Решението, с което за втори път се прави отказ за акредитация, съдържа единствено мотиви.

(6) Промени в определения по ал. 3, т. 1 капацитет могат да се правят по искане на висшето училище и на министъра на образованието и науката.

(7) При неизпълнение на препоръките по ал. 3, т. 2 се налагат следните санкции:

1. намаляване на образователния капацитет на висшето училище – общо или по професионални направления;

2. намаляване на акредитационната оценка на програмната акредитация на професионални направления или на специалности от регулираните професии, съответно на срока на акредитация на висшето училище и на неговите професионални направления;

3. отнемане на акредитацията на висшето училище или на професионално направление, или на специалност от регулираните професии.

(8) Решението по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 35. В чл. 84, ал. 1 думите „съответно на постоянната комисия" и запетаята пред тях се заличават, а думата „5-месечен" се заменя с „4-месечен".

§ 36. В чл. 85, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „акредитация" се добавя „в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качество в европейското пространство на висше образование".

2. В т. 2 думата „процедурите" се заменя с „процедури и методика".

§ 37. В чл. 86, ал. 5 думите „Министър-председателят назначава по трудово правоотношение членовете" се заменят с „Министерският съвет с решение определя състава".

§ 38. В чл. 88, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „разработва" се добавя „и приема", а след думата „критерии" се добавя „и методика".

2. В т. 2 след думата „разработва" се добавя „и приема".

3. В т. 3 думите „по чл. 81, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а" и „в", т. 3, 4, 5 и т. 6, буква „а" се заменят с „по чл. 81, ал. 1 въз основа на докладите на постоянните комисии".

4. В т. 5 думите „по чл. 81, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а“ и „в“, т. 3, 4, 5 и т. 6, буква „а“ се заменят с „по чл. 81, ал. 1“.

§ 39. В чл. 88а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Членовете на постоянните комисии не могат да бъдат назначавани за повече от два последователни мандата.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Мандатът на членовете на постоянните комисии не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатът на допълнително избраните членове се прекратява с изтичане на тригодишния мандат на комисията. За един мандат се смята времето, в което лицето е участвало в работата на комисията повече от две години.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Оценяването при процедурите по чл. 81, ал. 1, т. 1 може да се извършва и от чуждестранни агенции, членове на Европейската асоциация за осигуряване качеството във висшето образование (ENQA) и/или вписани в Европейския регистър на агенциите за осигуряване на европейско качество във висшето образование (EQAR), по покана на съответното висше училище. Институционалната акредитация се дава единствено от Националната агенция за оценяване и акредитация въз основа на крайна акредитационна оценка, формирана по утвърдената методика по чл. 77, ал. 7.“

5. Създава се нова ал. 5:

„(5) В рамките на утвърдената численост на Националната агенция за оценяване и акредитация към постоянните комисии се назначават експерти по служебно правоотношение по смисъла на Закона за държавния служител, които да организират и подпомагат тяхната дейност.“

6. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

7. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Постоянните комисии по области на висшето образование: подготвят и внасят в Акредитационния съвет доклад по чл. 81, ал. 3 с мотивирани констатации относно съответствието на представените от висшето училище доказателства с критериите за институционална или програмна акредитация по смисъла на чл. 77, ал. 3 или чл. 78, ал. 3.“

8. Алинея 6 се отменя.

§ 40. Член 88б се отменя.

§ 41. Член 88в се изменя така:

„Чл. 88в. (1) При изпълнение на функциите си по чл. 11, ал. 1 Националната агенция за оценяване и акредитация се подпомага от Постоянна комисия за следакредитационно наблюдение и контрол.

(2) Националната агенция за оценяване и акредитация осъществява следакредитационно наблюдение и контрол по ред, определен в правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация, върху:

1. способността на институцията и на нейните основни звена и филиали да осигуряват високо качество на образованието и научните изследвания чрез вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството;

2. изпълнението на дадените при оценяването и акредитацията препоръки.

(3) За извършените проверки Постоянната комисия съставя констативни протоколи.

(4) При констатирано в резултат на проведено следакредитационно наблюдение и контрол неизпълнение по ал. 2, т. 1 и 2 Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол приема решение, с което предлага на Акредитационния съвет да отнеме съответната институционална или програмна акредитация или да намали акредитационната оценка на програмната акредитация на професионални направления или на специалности от регулираните професии или на образователния капацитет на висшето училище, или на професионалното направление и/или на специалността от регулираните професии.

(5) Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация разглежда предложението по ал. 4 в тримесечен срок от неговото постъпване, като приема решение, с което:

1. отнема институционалната акредитация на висшето училище, когато е констатирано:

а) неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението за акредитация на Акредитационния съвет относно изискванията за собствеността, необходима за осъществяване на дейностите по чл. 6, и/или за профила и квалификацията на академичния състав, и/или за материално-техническа осигуреност на обучението, или

б) неспазване на критерии за прилагане на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав, свързани с изискванията за поддържане и актуализиране на учебната документация и/или за развитие на академичния състав и неговата научноизследователска/художественотворческа дейност, и/или за материално-техническата и финансова осигуреност на обучението, и/или вътрешни одити на системата, и/или външен мониторинг върху качеството на обучението;

2. отнема програмната акредитация на професионално направление/специалност от регулираните професии на висшето училище за определен срок, когато е констатирано неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението за съответната акредитация относно: структурата, организацията и съдържанието на учебните планове и програми и/или профила и квалификацията на преподавателския състав на професионалното направление, и/или материално-техническата осигуреност на обучението в професионалното направление, съответно в специалността от регулираните професии;

3. намалява акредитационната оценка с една единица при програмна акредитация на професионално направление/специалност от регулираните професии, когато е констатирано неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението на Акредитационния съвет относно изискванията за научноизследователска и художественотворческа дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея и/или анализиране мнението на студенти и потребители на кадри за качеството на обучението, и/или методите на преподаване и оценяване на постиженията на студентите;

4. намалява образователния капацитет на висшето училище, на професионалното направление и/или на специалността от регулираните професии, когато е констатирано неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението на Акредитационния съвет относно профила и квалификацията на академичния състав и/или материално-техническата осигуреност на обучението.

(6) По предложение на министъра на образованието и науката Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация отнема институционалната или програмната акредитация на специалност от регулираните професии/професионални направления на висшето училище, когато са констатирани нарушения на Закона за висшето образование.

(7) В срок до 18 месеца от постановяването на решението за отнемане на институционалната акредитация или в срок до 12 месеца от постановяването на решението за отнемане на програмната акредитация по смисъла на ал. 5 висшето училище е длъжно да представи на Националната агенция за оценяване и акредитация доклад за предприетите действия в изпълнение на дадените му препоръки за отстраняване на слабостите, посочени в решението на Акредитационния съвет.

(8) След представянето на доклада по ал. 7 Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол прави проверка. При констатирано изпълнение от висшето училище на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет, комисията предлага на Акредитационния съвет да приеме решение, с което да разреши на висшето училище да се ползва от правата по отнетата акредитация до изтичането на нейния срок.

(9) Ако при проверката по ал. 8 Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол констатира неизпълнение от висшето училище на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет, приема решение, с което предлага на Акредитационния съвет:

1. при отнета институционална акредитация – да уведоми висшето училище, че следва незабавно да преустанови провеждането на всякакво обучение, както и да уведоми министъра на образованието и науката, за да инициира процедура за закриване на висшето училище;

2. при отнета програмна акредитация – да уведоми висшето училище, че следва незабавно да преустанови провеждането на обучение по съответната специалност от регулираните професии или в съответното професионално направление.

(10) Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация разглежда предложението по ал. 8 или 9 в едномесечен срок от неговото постъпване, като приема решение.

(11) Решението по ал. 10 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 42. В чл. 90 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, буква „г" думите „и административни" се заличават.

2. В ал. 4 след думата „направление" се поставя запетая и се добавя „намалени с общите за висшето училище разходи".

§ 43. В чл. 91 ал. 4 се изменя така:

„(4) Средствата по ал. 1, т. 1 включват и допълнително финансиране, определено от Министерския съвет, за:

1. обучението по приоритетни професионални направления и защитени специалности;

2. компенсиране на разходите за освобождаване от такси, извършено по реда на чл. 95, ал. 7, т. 8."

§ 44. Създава се чл. 91в:

„Чл. 91в. (1) Със средства от държавния бюджет се финансират изцяло или частично дейности за изпълнение на национални програми за развитие на държавните висши училища.

(2) Националните програми по ал. 1 се приемат от Министерския съвет."

§ 45. Член 92 се изменя така:

„Чл. 92. (1) Минималната заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища се определят с акт на Министерския съвет.

(2) Начинът за определяне на размера на възнаграждението на ректора по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката. Правилата задължително включват механизъм за определяне на допълнително възнаграждение в зависимост от изпълнението на заложените в договора цели, задачи и целеви стойности. Възнаграждението се изплаща от бюджета на висшето училище."

§ 46. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение първо след думата „училища" се добавя „и научните организации по чл. 47, ал. 1".

2. Алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) Размерът на таксите по ал. 2 не може да бъде по-висок от две трети от средствата за издръжка на обучението, определени по реда на чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3.

(4) Размерът на таксите за обучението по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б" се определя, като към средствата за издръжка на обучението, определени по реда на чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3, се добавя размерът на таксата по ал. 2 за съответното професионално направление или специалност от регулираните професии, а таксите за обучение по чл. 21, ал. 5 не могат да бъдат по-ниски от 70 на сто от средствата за издръжка на обучението, определени по чл. 91, ал. 3, т. 1 и 3."

3. В ал. 7:

а) точка 4 се изменя така:

„4. лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция;"

б) създава се т. 8:

„8. студенти, обучаващи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда, по списък, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката."

§ 47. Създава се чл. 95а:

„Чл. 95а. (1) Със средства от държавния бюджет се осигурява напълно или частично заплащането на разходите за обучение на студенти, които се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен на висше образование по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“ и по чл. 21, ал. 2 и 3, които имат сключен договор с работодател за осигуряване на стаж на студента по съответната специалност за периода на обучението и на работно място след успешното му завършване.

(2) Договор по ал. 1 може да се сключва с работодател, който е заявил необходимост от работници или служители с придобита образователно-квалификационна степен на висше образование и е включен в списък, приет от Министерския съвет. Страна по договора е и ректорът на висшето училище, в което се обучава студентът.

(3) С договора по ал. 1 се определят задължително формите, мястото и времетраенето на стажа по време на обучението, възнаграждението и начинът за определянето му, условията за прекратяване, срокът, през който работникът или служителят следва да работи при работодателя след успешното завършване на обучението.

(4) При виновно неизпълнение на договора по ал. 1, в полза на държавата възниква право да получи от неизправната страна всичко, което е платила за студента, заедно със законната лихва от момента на плащането. В случай на прекратяване на договора по взаимно съгласие средствата се възстановяват поравно от работодателя и от студента.

(5) Вземанията на държавата, възникнали в резултат на неизпълнение на договора по ал. 1, са частни държавни вземания и се установяват и събират от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(6) Министерството на образованието и науката създава и поддържа информационна база данни за сключените договори по ал. 1.

(7) Висшето училище е длъжно да предоставя информация за сключените договори по ал. 1 в 3-дневен срок от тяхното сключване, изменение или прекратяване.

(8) Конкретните условия и ред за заявяване и включване на работодатели в списъка по ал. 2, за сключване, изменение и прекратяване на договора по ал. 1, за предоставянето на информацията по ал. 7, за възстановяване на средствата от държавния бюджет по ал. 1, както и минималният срок, през който работникът или служителят следва да работи при работодателя след успешното завършване на обучението, се уреждат с наредба на Министерския съвет."

§ 48. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Разпоредбата на чл. 95, ал. 3 не се прилага за академиите и висшите училища от системата на Министерството на отбраната."

§ 49. В § 4д от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 се създава изречение второ:

„Капацитетът на висшето училище е равен на сбора от капацитетите на професионалните направления и специалностите от регулираните професии."

2. В т. 9 думите „прогноза за повишена необходимост от подготовка на висококвалифицирани специалисти за целите на икономическото и общественото развитие на Република България" се заменят с „очакван бъдещ недостиг на пазара на труда в сравнение с настоящото търсене на обучение във висше образование".

§ 50. В Допълнителните разпоредби се създава § 4к:

„§ 4к. (1) Технологично училище „Електронни системи" към Техническия университет – София (ТУЕС), и Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец (ПГКТС), са звена в Техническия университет (ТУ) – София, интегрирани професионални гимназии, които не са юридически лица. Технологично училище „Електронни системи" към Техническия университет – София, и Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец, осъществяват дейността си като професионална гимназия и при определени в Закона за предучилищното

и училищното образование (ЗПУО) условия осигуряват завършване на клас, първи и втори гимназиален етап и придобиване на средно образование и на професионална квалификация по специалности от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение. Технологично училище „Електронни системи“ към ТУ – София, и Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец, имат право да валидират компетентности по чл. 167, ал. 1, т. 2 и 5 от ЗПУО.

(2) Звената по ал. 1 притежават само обикновен собствен печат по смисъла на чл. 34, ал. 1 от ЗПУО.

(3) Орган за управление и контрол на всяко от звената по ал. 1 е директорът, който се назначава от ректора на ТУ – София, при условие че има не по-малко от 5 години учителски стаж, 5 години трудов стаж на академична длъжност във висше училище или 5 години трудов стаж на длъжност преподавател или старши преподавател в звената по ал. 1. Длъжността „директор“ се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Кодекса на труда, като в комисията за провеждане на конкурса се включват представители на Министерството на образованието и науката и на Обществения съвет към ТУЕС, съответно към ПГКТС.

(4) Директорът ръководи и контролира образователната дейност на съответното звено по ал. 1 в рамките на правомощията, свързани с организацията и осъществяването на образователния процес, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти по ЗПУО. Ректорът на ТУ – София, може да овласти директора и с други правомощия, свързани с управлението, представителството и контрола на звеното по ал. 1.

(5) Директорът на всяко от звената по ал. 1 е разпоредител с бюджет към ректора на ТУ – София, и има следните правомощия:

1. да разработва бюджетни прогнози и проект на бюджет;

2. да разработва проекти на длъжностно и поименно разписание на длъжностите и проекти за актуализацията им;

3. да определя преподавателската натовареност на педагогическите специалисти, броя на паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове по прилагане на ЗПУО, като осигурява изпълнението на учебния план.

(6) При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената и административната дейност директорът на съответното звено по ал. 1 се подпомага от един или няколко заместник-директори, които заемат длъжността въз основа на трудов договор, сключен с ректора на ТУ – София.

(7) В звената по ал. 1 обучението на учениците се осъществява от педагогически специалисти по чл. 211 от ЗПУО и от преподаватели и старши преподаватели по чл. 48, ал. 2. Броят на преподавателите и старши преподавателите, които извършват обучение в звената по ал. 1, не може да надвишава броя на педагогическите специалисти.

(8) В звената по ал. 1 обучението по учебните предмети или модули за придобиване на професионална подготовка може да се осъществява и от лица, които заемат академични длъжности в основните звена и филиалите на ТУ – София. Те могат да изпълняват част от норматива си за учебна заетост и в звената по ал. 1 при условията и по реда на чл. 56а, ал. 1 и 3 и чл. 57а. Приравняването на часовете от норматива за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност, на учебните часове за изучаване на учебния предмет или модул съответно от професионалната подготовка се определя в правилника за дейността на ТУ – София.

(9) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси на всяко от звената по ал. 1 е педагогическият съвет, който осъществява правомощията, определени в чл. 263, ал. 1 от ЗПУО. В състава на педагогическия съвет освен лицата по чл. 262, ал. 2 от ЗПУО, се включват и преподавателите и старши преподавателите по чл. 48, ал. 2, които заемат длъжност в звената по ал. 1. Лицата по ал. 8, както и преподавателите и старши преподавателите по чл. 48, ал. 2, които извършват обучение в звената по ал. 1, но заемат длъжност в други звена на ТУ – София, могат да участват в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(10) Ректорът на ТУ – София, организира атестирането на педагогическите специалисти при условията и по реда на чл. 228 от ЗПУО. В състава на атестационната комисия за атестиране на директора на всяко от звената по ал. 1 задължително се включват представители на ТУ – София, на Министерството на образованието и науката, на регионалното управление на образованието, на педагогическия съвет и на обществения съвет съответно към ТУЕС и ПГКТС.

(11) Академичният съвет на ТУ – София, осъществява следните правомощия, свързани с дейността на звената по ал. 1:

1. взема решения за промяна и закриване на звената по ал. 1;

2. определя реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми за отрасловата и специфичната професионална подготовка по специалността от професия;

3. утвърждава ежегодно бюджет на всяко от звената по ал. 1 в рамките на общия бюджет на ТУ – София.

(12) Ректорът на ТУ – София, осъществява следните правомощия във връзка с дейността на звената по ал. 1:

1. обявява конкурс и назначава комисия за организиране и провеждане на конкурса за заемане на длъжността „директор“ на всяко от звената по ал. 1;

2. осъществява контрол върху дейността на директорите на звената по ал. 1;

3. сключва и прекратява трудови договори с директорите, заместник-директорите, другите педагогически специалисти и непедагогическия персонал в звената по ал. 1;

4. определя числеността на персонала в звената по ал. 1 и индивидуалните възнаграждения;

5. осигурява условия за прилагане в звената по ал. 1 на държавната политика в областта на училищното образование;

6. осигурява условия за повишаване на квалификацията и за кариерното развитие на педагогическите специалисти съобразно стратегията за развитие на звената по ал. 1;

7. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки, организира и контролира изпълнението на препоръките и предписанията им.

(13) Трансферите от държавния бюджет осигуряват средства освен за дейностите по чл. 91, ал. 1, и за финансиране на звената по ал. 1. Средствата за финансиране на звената по ал. 1 се определят по бюджета на ТУ – София, по реда на ЗПУО.

(14) Звената по ал. 1 не прилагат система на делегиран бюджет.

(15) Освен средствата от държавния бюджет, в бюджетите на звената по ал. 1 се включват и разходи за сметка на:

1. установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на звеното;

2. допълнително финансиране, осигурено за сметка на други средства по бюджета на ТУ – София;

3. дължимите от ТУ – София, към бюджета на звеното средства към края на предходната бюджетна година;

4. приходи от дарения и завещания.

(16) Звената по ал. 1 се променят и закриват със заповед на министъра на образованието и науката. Звената по ал. 1 не може да се преобразуват.

(17) В звената по ал. 1 може да се извършват промени, свързани с:

1. наименованието;

2. официалния адрес;

3. адреса на сградите, в които се провежда обучението.

(18) Звената по ал. 1 се закриват:

1. по искане на ТУ – София;

2. при закриване на ТУ – София.

(19) Производството по издаване на заповедта за промяна и закриване на звената по ал. 1 започва по мотивирано предложение на ректора на ТУ – София, след решение на академичния съвет и становище на регионалното управление на образованието.

(20) Предложенията за промяна и закриване на звената по ал. 1 се внасят в срок до 31 май и се разглеждат за учебна година с начало 15 септември на следващата календарна година. Предложенията за

закриване поради намаляване броя на учениците се правят целогодишно и се разглеждат за предстоящата учебна година, а при преустановяване на образователния процес поради липса на ученици, се правят и разглеждат целогодишно.

(21) За производството по издаване на заповедта за промяна и закриване на звената по ал. 1 се прилагат съответно разпоредбите на глава осемнадесета, раздел I от ЗПУО, като предложенията и документите за промяна и закриване на звената по ал. 1 се разглеждат и оценяват за съответствие с изискванията на този закон, на ЗПУО, на ЗПОО и на нормативните актове по прилагането им. Въз основа на заповедите за промяна и закриване на звената по ал. 1 се извършват съответните вписвания в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование по реда на глава осемнадесета, раздел IV от ЗПУО.

(22) Заповедите за промяна или закриване на звената по ал. 1 се обнародват в „Държавен вестник“ и влизат в сила от деня на обнародването им, освен ако в тях е предвидено друго.

(23) Отказите за промяна и закриване на звената по ал. 1 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(24) Удостоверенията за завършен втори гимназиален етап на средно образование и дипломите за средно образование на учениците в звената по ал. 1, както и удостоверенията за валидиране на компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование на лицата, валидирали компетентности в звената по ал. 1, се издават от ТУ – София, при условията и по реда на ЗПУО. Свидетелствата за професионална квалификация, свидетелствата за правоспособност на учениците от звената по ал. 1, както и свидетелствата за валидиране на професионална квалификация на лицата, валидирали професионални компетентности в звената по ал. 1, се издават ТУ – София, при условията и по реда на ЗПОО.

(25) Документите по ал. 24, техните приложения и дубликати се издават при спазване на държавния образователен стандарт по чл. 22, ал. 2, т. 10 по ЗПУО. На издадените документи, с изключение на свидетелството за правоспособност, се полага печат на ТУ – София, с изображение на държавния герб.“

§ 51. Параграф 11 от Преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

„§ 11. По предложение на катедрения съвет и съвета на основното звено и/или филиала след решение на академичния съвет трудовите договори с хабилитираните лица при навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда може да бъдат удължени за срок не повече от три години."

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 52. До приемането от Народното събрание на Националната карта на висшето образование в Република България се установява мораториум върху откриването на висши училища, основни звена и филиали в държавните висши училища; върху преобразуването на висши училища, основни звена и филиали в държавните висши училища с изключение на преобразуването за консолидация и за оптимизация.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 53. Откритите до влизането в сила на този закон процедури за институционална и програмна акредитация, както и за оценяване на проекти се довършват по досегашните условия и ред.

§ 54. Висшите училища, на които срокът на получената програмна акредитация по досегашните условя и ред изтича преди провеждането на нова процедура за акредитация по графика, определен от Националната агенция за оценяване и акредитация по чл. 81, ал. 2, имат право да провеждат обучение и да дават висше образование по съответното професионално направление или специалност от регулираните професии до приключване на новата процедура.

§ 55. Трудовите правоотношения на работниците и служителите в звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование се уреждат при условията на чл. 123, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

§ 56. До провеждането на конкурс за заемане на длъжността „директор“ на всяко от звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование правомощията на директора се упражняват от заварените към влизането в сила на закона съответно директор на ТУЕС и на ПГКТС.

§ 57. В едногодишен срок от влизането в сила на закона министърът на образованието и науката разработва и внася в Министерския съвет Националната карта на висшето образование в Република България по чл. 9, ал. 2, т. 4 от Закона за висшето образование.

§ 58. (1) Министърът на образованието и науката сключва договори за управление по чл. 10, ал. 2, т. 10 от Закона за висшето образование с ректорите на държавните висши училища, за които след влизането в сила на този закон остават повече от две години до приключване на мандата им.

(2) Министърът на образованието и науката утвърждава политика за развитието по чл. 10, ал. 2, т. 9 от Закона за висшето образование за висшите училища по ал. 1 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 59. В шестмесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация.

§ 60. Електронната платформа по чл. 75, ал. 6 от Закона за висшето образование се разработва и започва да функционира в срок до две години от влизането в сила на този закон.

§ 61. В чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от

2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г.) думите „професори, доценти и доктори на науките“ се заменят с „хабилитирани преподаватели“.

§ 62. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г. и бр. 24 и 42 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 28 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Автономията на държавните и общинските гимназии, средни и специализирани училища включва и правото да сключват с държавни висши училища споразумения за извършване на съвместна учебна дейност по учебните предмети или модули за придобиване на профилираната и професионалната подготовка във втори гимназиален етап, както и по учебните предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование при спазване изискванията на този закон и на Закона за висшето образование.

(4) При условията и по реда на този закон и на Закона за висшето образование в споразумението по ал. 3 може да се предвиди обучението по някои или по всички учебни предмети и/или модули за придобиване на профилираната, професионалната или специализираната училищна подготовка да се извършва от лица, заемащи академични длъжности във висшето училище, които работят в съответната на учебния предмет или модул научна област. Те преподават в училището в рамките на установеното работно време по трудовото им правоотношение с висшето училище, без да бъдат назначавани на учителска длъжност.“

2. В чл. 82, ал. 2 думите „чл. 76, ал. 1, 3, 4 и 5“ се заменят с „чл. 76, ал. 1-5“.

3. В чл. 88 се създават ал. 4-6:

„(4) В училищата по култура обучението за придобиване на специализирана подготовка в VIII клас може да се осъществява и в задължителните учебни часове вместо учебния предмет история и цивилизации. В тези случаи учебното съдържание за придобиване на

общообразователна подготовка по учебния предмет история и цивилизации, предвидено да се изучава в VIII клас, задължително се включва за изучаване в избираемите учебни часове в IX клас.

(5) В професионалните гимназии и в паралелките за професионална подготовка задължителните учебни часове по учебните предмети музика и/или изобразително изкуство от раздел А на учебния план може да се използват за обучението за придобиване на професионална подготовка в избираемите учебни часове в раздел Б на учебния план при запазване на общия брой учебни часове в раздел А и Б.

(6) В професионалните гимназии и в паралелките за професионална подготовка задължителните учебни часове в раздел А на учебния план, предвидени за обучение за придобиване на обща професионална подготовка, може да се използват за обучение за придобиване на отраслова и/или специфична професионална подготовка в раздел Б на учебния план, като учебните предмети за придобиване на обща професионална подготовка се предвидят за изучаване в избираемите учебни часове на училищния учебен план до края на степента."

4. В чл. 94 се създава ал. 5:

„(5) Училищният учебен план на училището със споразумение по чл. 28, ал. 3 се съгласува с висшето училище и се приема и утвърждава по реда на ал. 4."

5. В чл. 103 ал. 4 се изменя така:

„(4) Изключения по ал. 3 се допускат за:

1. обучението чрез работа (дуална система на обучение), при което общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа, в които се включва и времето за практика на определеното работно място;

2. обучението в иновативните училища;

3. училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3, при които общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа."

6. В чл. 262, ал. 2 се създава изречение второ:

„В училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват и лицата, заемащи академични длъжности, които извършват обучение в училището."

7. В чл. 282:

а) в ал. 19 и 20 думите „по ал. 14" се заменят с „по ал. 18";

б) създава се ал. 25:

„(25) Училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 превеждат на висшите училища средства за частта от трудовите възнаграждения на лицата, заемащи академична длъжност, които осъществяват обучение в училището."

8. В чл. 289, ал. 1, т. 4 думата „прилагането" се заменя с „изпълнението".

9. В Допълнителните разпоредби се създава § 5б:

„§ 5б. (1) В системата на предучилищното и училищното образование се включват и звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование, които прилагат разпоредбите на този закон, предвидени за държавните професионални гимназии, в съответствие със спецификата и организацията на обучението в тях и доколкото друго не е предвидено в Закона за висшето образование.

(2) Министърът на образованието и науката и началникът на регионалното управление на образованието упражняват контрол върху дейността на звената по ал. 1 за спазването на този закон и на подзаконовите нормативни актове за прилагането му.

(3) При установяване на нарушения министърът на образованието и науката, съответно началникът на регионалното управление на образованието или оправомощени от тях длъжностни лица, дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им.

(4) Задължителните предписания по ал. 3 може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Училищният учебен план на звената по ал. 1 се съгласува, приема и утвърждава по реда на чл. 94, ал. 5.

(6) Изключението по чл. 103, ал. 4, т. 3 се допуска и за обучението в звената по ал. 1.

(7) При обучението в звената по ал. 1 се поставят оценки и по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план."

§ 63. (1) В Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 61, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 и 79 от 2015 г., бр. 59 от 2016 г., бр. 58 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 92 и 108 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 34 се създава ал. 3:

„(3) Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация при заявено желание от ученика може да се провежда и чрез защита на дипломен проект."

2. В чл. 35, ал. 1 след думите „работниците и служителите" се поставя запетая и се добавя „за училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование – и представители на съответните висши училища".

3. В чл. 36 се създава ал. 4:

„(4) Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация чрез защита на дипломен проект се провежда пред съответната комисия по чл. 35, ал. 1. Дипломният проект се изготвя по индивидуално задание и е теоретико-практическа разработка, в която се прилагат придобитите знания, умения и компетентности по специалност от професията."

4. В Допълнителните разпоредби се създава нов § 3а:

„§ 3а. (1) В системата на професионалното образование и обучение се включват и звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование, които прилагат разпоредбите на този закон,

предвидени за държавната професионална гимназия, в съответствие със спецификата и организацията на обучението в тях и доколкото друго не е предвидено в Закона за висшето образование.

(2) В звената по ал. 1 изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация се провежда само чрез защита на дипломен проект."

(2) Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация чрез защита на дипломен проект се провежда от учебната 2021/2022 година с изключение на провеждането му в звената по § 3а, ал. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за професионалното образование и обучение.

§ 64. В § 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за признаване на професионални квалификации (обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 41 и 74 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 8, 9, 43 и 61 от 2011 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 80 от 2015 г., бр. 27 и 59 от 2016 г., бр. 85 и 91 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.) се създава ал. 5:

„(5) Удостоверенията по ал. 1 се издават в срок до 30 календарни дни при предоставяне на стандартна услуга и в срок до 10 работни дни – при бърза услуга."

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на …… 2019 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

Причини, които налагат приемането на закона

С предложените в настоящия законопроект изменения и допълнения на Закона за висшето образование се отговаря на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и се осигурява съответствие със заложените в приетата от Народното събрание Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г. цели и мерки. В стратегията е предвидено оптимизиране на институционалната мрежа за висше образование и усъвършенстване на системата за управление на висшите училища чрез въвеждане на модел на управление, базиран на прозрачност, отчетност и ясни отговорности.

През последните години в резултат на масовизацията на висшето образование мрежата от висши училища значително се разрасна. По инициатива на ръководствата на висшите училища се откриха множество нови филиали и основни звена. С цел привличане на повече студенти, а заедно с тях и по-голямо финансиране, се откриха и нови професионални направления и специалности, често неприсъщи за самите висши училища. В резултат в определени случаи се стигна до дублиране на обучение в направления и професии в един и същ регион от различни висши училища, без да е отчетена необходимост от тези професии, за сметка на недостиг в други.

От днешна гледна точка оценката на академичната дейност и реализацията на завършилите студенти на пазара на труда показват, че структурното разрастване на висшите училища, както и разширяването на обхвата на професионалните направления и специалности е повлияло негативно върху качеството на предлаганото обучение. Концентрацията на ниски резултати за учебна и научна дейност е предимно в професионални направления, които не са традиционни за съответното висше училище.

Институциите за висше образование се ползват с академична автономия, но дейността им е в полза на обществото, което отделя значителни средства за тяхното развитие. Отчита се необходимост академичната автономия да се съчетае с механизми за институционална отговорност – за постигане на прозрачност и връзка с интересите на обществото. Министърът на образованието и науката като орган за осъществяване на държавната политика във висшето образование следва да

има насочваща и подкрепяща роля при утвърждаване на политиката за развитие на държавните висши училища. За насърчаване на развитието им е предвидено Министерският съвет да приема национални програми за развитие на държавните висши училища, като дейностите по изпълнението им ще се финансират изцяло или частично със средства от държавния бюджет в рамките на разчетените средства по функция „Образование".

Отговорност за развитието на висшето образование има и Националната агенция за оценяване и акредитация, която следва да оптимизира и усъвършенства дейността си във връзка с осигуряването на необходимото качество на висшето образование.

Отчита се необходимост висшите ни училища като част от европейското пространство за висше образование да се развиват не само като образователни институции, но и като научни центрове. Във връзка с това е важно стимулирането на научноизследователската дейност и на младите нехабилитирани преподаватели, които да бъдат съпричастни към развитието на висшето училище.

Цел на закона

Целта на предложените със законопроекта изменения и допълнения е постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие. Със законопроекта се насърчава развитието на всяка една от институциите за висше образование в сътрудничество и с активната подкрепа на държавата.

С цел постигане на институционална отговорност, връзка с интересите на обществото, прозрачност и публичен контрол върху дейността на висшите училища със законопроекта се предлага Съветът на настоятелите при държавните висши училища да включва в състава си и представител на общината, в която е седалището на висшето училище. Съветът на настоятелите ще участват и в академичните съвети със съвещателен глас. Предлага се още министърът като орган за осъществяване на държавната политика във висшето образование да утвърждава политика за развитието на всяко държавно висше училище със стратегически цели и задачи, целеви стойности и показатели за изпълнението им. В условията на академична автономия тази политика за развитие на висшето училище ще се изготвя при взаимодействие между заинтересованите страни и ще изразява общата визия на съответната институция и държавата за нейното развитие, а оттам и за развитието на цялостната система за висше образование. На базата на тази

утвърдена политика министърът на образованието и науката ще сключва договор за управление с избрания от общото събрание на държавното висше училище ректор.

За да се стимулират висшите училища да съсредоточат усилията си върху подготовката на кадри с необходимото качество и отговарящи на потребностите на пазара на труда, със законопроекта се предвижда изготвянето на Национална карта на висшето образование, която се приема с акт на Народното събрание. С нея се определят териториалната и профилната структура на институционалната мрежа за висше образование.

За да се ограничи необоснованото разрастване на мрежата за висше образование, законопроектът предвижда регламентиране на реда за откриване на филиали и колежи и в структурата на частните висши училища, както и една специфична мярка, каквато е установяването на мораториум върху откриването и преобразуването на висши училища; откриването и преобразуването на основни звена и филиали в държавните висши училища с изключение на преобразуването им с цел консолидация и оптимизация.

С цел да се оптимизират дейностите и сроковете при акредитацията на висшите училища и техните професионални направления с предложените изменения и допълнения в Закона за висшето образование при институционалната акредитация ще се оценява само начинът, по който висшето училище осъществява своите мисия и цели и прилага стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование. Предвидено е институционалната акредитация да е първоначална – за новооткрито или преобразувано висше училище, и последваща – при вече получена акредитация. Оценяването при първоначалната институционална акредитация е насочено към проверка на собствеността, необходима за осъществяване на дейностите на висшето училище; функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав; профила и квалификацията на академичния състав; материално-техническата осигуреност на обучението и други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството на предлаганото обучение.

Оценяването при последваща институционална акредитация е фокусирано основно върху отчитане на резултатите от оценяването на отделните професионални направления и/или специалности от регулирани професии и допълнителна проверка на изпълнението на по-горе посочените критерии. Висшите училища, които отговарят на изискванията, получават институционална акредитация с оценка, която се формира като

среднопретеглена стойност на последно получените оценки по всички свои професионални направления и специалности от регулираните професии.

Програмната акредитация за дадено професионално направление ще се извършва едновременно за всички висши училища, обучаващи по специалности от направлението, по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график. Това позволява да се постигне диференциация на качеството в съответното направление в различните висши училища.

При оценяване на съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор член на академичния състав ще може да участва в акредитацията на едно висше училище.

Един от механизмите за оптимизиране на връзката между висшето образование и потребностите на икономиката и обществото е стимулиране на обучението във важни за развитието на страната професионални направления. Тъй като в определени случаи се стига до пренасищане на кадри в едни направления и професии за сметка на недостиг в други, се търси възможност за целево финансиране на стратегически в регионален и национален план направления. Същевременно държавата е длъжна да защити професии, към които няма или е ограничен интересът на кандидат-студентите, но са важни за икономическия и социалния живот. С цел да се стимулират висшите училища да предлагат и кандидат-студентите да търсят обучение по професионални направления и специалности, водещи до придобиване на квалификация, която да отговаря на съвременните изисквания и на търсенето на реалната икономика, нормативно се регламентира освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда по списък, утвърден от Министерския съвет.

Със законопроекта се дава възможност работодатели да сключват договор със студенти за осигуряване на стаж по време на обучението и на работно място след успешното му завършване. С договора се определят формите, мястото и времетраенето на стажа, възнаграждението и начинът за определянето му, както и минималният срок, през който завършилият следва да работи при работодателя. Разходите за подготовката на тези студенти ще се осигуряват напълно или частично от държавния бюджет, като е предвидено и възстановяването им при неизпълнение на договора.

За да се отговори на потребностите на обществото и икономиката и да се стимулира конкуренцията между отделните висши училища, приемът на студенти и докторанти, за които държавата осигурява средства за издръжка

на обучението, ще се определя общо за професионално направление и специалност от регулираните професии. Конкретните условия и редът за разпределянето им по висши училища е съгласно акт на Министерския съвет.

За улеснение на реализацията у нас на младите хора, получили образованието си в чуждестранни висши училища, се въвежда двумесечен срок за признаването на дипломите им за висше образование, придобито в чужбина, включително на дипломи за придобита степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор".

С цел подобряване на връзката между институциите за висше и средно образование и повишаване на качеството на профилираната, професионалната и специализираната подготовка се дава възможност за сключване на до две споразумения между държавно висше училище и държавни или общински училища от системата на предучилищното и училищното образование. По силата на споразуменията ще е възможна съвместна учебна дейност по учебни предмети и/или модули за придобиване на профилирана и професионална подготовка във втори гимназиален етап от средната степен на образование, както и по учебни предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование. Предвижда се обучението да е по съгласувани учебни планове и да се провежда от лица, заемащи академични длъжности във висшите училища.

Добрата практика за въвеждане на академичен дух в преподаването и при придобиването на професионалната подготовка в Технологичното училище „Електронни системи" към Техническия университет – София, и в Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец, се регламентира чрез определянето на тези училища като звена, интегрирани в структурата на Техническия университет – София, чийто ректор и Академичен съвет ще имат редица правомощия, свързани с дейността и управлението им.

Очаквани резултати

Чрез законопроекта ще се постигне съответствие с потребностите на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и заложените в приетата от Народното събрание Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 година цели. Ще се оптимизира институционалната мрежа за висше образование и ще се направи стъпка към усъвършенстване на системата за управление на висшите училища в условията на прозрачност и отчетност, при взаимодействие между академична автономия и държавни и обществени интереси.

Ще се улеснят процедурите по институционална акредитация и ще се усъвършенстват процедурите за програмна акредитация на професионалните направления и специалностите от регулираните професии. Ще се отговори и на европейските изисквания и критерии за осигуряване на качеството във висшето образование. Едновременното оценяване на професионалното направление във всички висши училища ще позволи диференциация на качеството на обучението в отделните висши училища.

С уточняване статута на определени висши училища като изследователски и насърчаването на съпричастността на младите нехабилитирани преподаватели към развитието на институцията, в която работят, ще се стимулира научната дейност и превръщането на висшите училища и в научни средища.

Със законопроекта се подобрява връзката между висшето образование и потребностите на реалната икономика чрез освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда.

С регламентирането на срок за признаване на дипломи за висше образование, придобито в чужбина, включително на дипломи за придобита степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор", младите хора, получили образованието си в чуждестранни висши училища, ще могат по-бързо да се реализират в България.

Чрез регламентирането на възможността висшите училища да сключват споразумения за съвместна дейност с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование се очаква да се подобри взаимодействието между системите за висше и средно образование при осигуряване на гъвкавост на учебните планове и програми. Това би допринесло за повишаване на качеството на профилираната, професионалната и специализираната подготовка в гимназиалните етапи на средната степен в държавните и общинските училища от системата на предучилищното и училищното образование в отговор на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и създадените традиции за сътрудничество между отделни средни и висши училища.

Необходимост от допълнителни финансови средства

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование ще обхване системата на висшето образование, състояща се от 33 държавни висши училища, 14 частни висши училища, 3 държавни висши военни училища към Министерството на

отбраната, Академията на Министерството на вътрешните работи (МВР), и научните организации, в които се обучават общо 203 602 студенти и 5928 докторанти в редовна и задочна форма на обучение: в държавните висши училища съответно 171 420 студенти – 5090 докторанти, в частните висши училища - 25 504 студенти и 217 докторанти, в държавните висши военни училища - 5254 студенти, в Академията на МВР – 1424 студенти. В научните организации се обучават 621 докторанти в редовна и задочна форма на обучение.

Към настоящия момент защитените специалности в Република България, определени с Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г., са 13 и в тях се обучават средно 1000 студенти на година при средна годишна такса за обучение 600 лв.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование запазва механизма за определяне на трансферите от държавния бюджет за държавните висши училища. Прилагането му не изисква допълнителни средства, тъй като изпълнението на дейностите, в т.ч. изпълнението на националните програми за развитие на държавните висши училища, ще бъдат в рамките на разчетените средства за „Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал“ по бюджета на Министерството на образованието и науката за съответната година.

Предложеният проект на закон не води до въздействие върху държавния бюджет.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Проектът на решение на Министерския съвет за предложение до Народното събрание не засяга разпоредби на европейски актове, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.

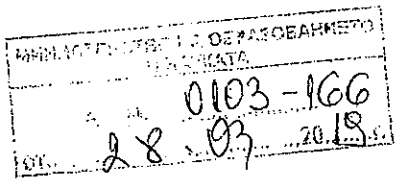
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

III. СЕКРЕТАР

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№.....04.12-26.....
.....28.03..... **2019 г.**

ДО
Г-ЖА АЛБЕНА МИХАЙЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

На Ваш изх. № 0103 – 166/22.03.2019 г.

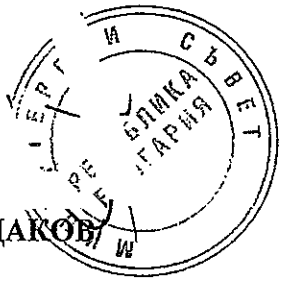
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИХАЙЛОВА,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г. от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

На основание чл. 30б, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с **Ваш № 0103-166 от 22 март 2019 г.** частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование със следните препоръки:

1. **Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:**

Предлагаме в т. 1.2. описанието на проблемите да се допълни със статистически данни или друга подходяща информация, включително примери от практиката, представящи несъвършенствата в структурната мрежа и в действащия модел на управление - отчетност, разпределение на функциите, контрол и т.н.

2. **Относно раздел 2 „Цели“:**

Предлагаме основната цел да се раздели на подцели (например: конкретни цели, насочени към постигането на устойчиво развитие в системата на висшето образование и свързани с оптимизиране на структурната мрежа и управлението, с подобряване на отчетността, ефективност на контрола, повишаване на удовлетвореността за различните групи заинтересовани и засегнати страни и др.). Предлагаме също в този раздел да се посочат и индикаторите, по които ще се отчита степента на изпълнение на основната цел – постигане на система за висше образование с устойчиво развитие.

3. **Относно раздел 3 „Идентифициране на заинтересованите страни“:**

Предлагаме да се посочи брой на заинтересованите страни по групи, където това е възможно. Предлагаме да се обмисли възможността в кръга на заинтересованите страни да се включат и групи, които са извън системата на висшето образование, но са пряко

заинтересовани от предлаганите промени и от постигането на устойчиво развитие в системата на висшето образование.

4. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлагаме, след дефинирането на конкретните цели в раздел 2, представянето на Вариант 1 да се допълни с информация как се предвижда да бъдат изпълнени тези цели.

5. Относно раздел 5 „Негативни въздействия“ и раздел 6 „Положителни въздействия“:

Предлагаме, след допълване на кръга от заинтересовани страни в раздел 3, в тези два раздела въздействията да се разгледат за всички групи заинтересовани страни.

6. Относно раздел 8.1. „Административната тежест за физическите и юридическите лица“:

Предлагаме да се обоснове накратко отново в какво се изразяват предложените промени и защо не се очакват ефекти върху административната тежест.

7. Относно раздел 10 „Как въздейства актът върху микро, малките и средните предприятия (МСП)?“:

Предлагаме да се обоснова накратко защо не се очакват ефекти за МСП.

Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на образованието и науката	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование
За включване в законодателната програма на Министерския съвет:	
Контакт за въпроси: Галина Дреновска	**Телефон:** 02/9217 694

1. Дефиниране на проблема

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (Закона) е израз на усилията, които са насочени с цел създаването на условия за постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие.

Като основен проблем може да бъде посочена липсата на оптимизирана институционална мрежа за висше образование и на усъвършенствана система за управление на висшите училища (чрез въвеждане на модел на управление, базиращ се на по-строги форми на отчетност, контрол и прозрачност с ясни отговорности).

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1. Оптимизация на структурната мрежа

През последните години в резултат на масовизацията на висшето образование мрежата от висши училища значително се разрасна. По инициатива на ръководствата на висшите училища се откриха множество нови филиали и основни звена. С цел привличане на повече студенти, а заедно с тях и по-голямо финансиране, се откриха и нови професионални направления и специалности, често неприсъщи за самите висши училища. В резултат в определени случаи се стигна до дублиране на обучение в направления и професии в един и същи регион от различни висши училища, без да е отчетена необходимост от тези професии, за сметка на недостиг в други.

От днешна гледна точка оценката на академичната дейност и реализацията на завършилите студенти на пазара на труда показват, че структурното разрастване на висшите училища, както и разширяването на обхвата на професионалните направления и специалности е повлияло негативно върху качеството на предлаганото обучение. Концентрацията на ниски резултати за учебна и научна дейност е предимно в професионални направления, които не са традиционни за съответното висше училище.

Структурната мрежа в системата на висшето образование в България надвишава значително средните показатели на редица съпоставими като население и територия страни от Европейския съюз. Статистически данни, представящи несъвършенствата в структурната мрежа, са посочени в следната таблица:

Брой на висшите училища и брой на населението в държавите членки на Европейския съюз

ДЪРЖАВА	**БРОЙ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА** (източник: Международната асоциация на университетите (International Association of Universities – IAU, 2014 г.)	**БРОЙ НА НАСЕЛЕНИЕТО** **(в хил.)** (източник: Евростат, 2014 г.)
Австрия	53	8 507,786
Белгия	68	11 203,992
България	51	7 245,677
Великобритания	256	64 308,261

Германия	340	80 780,000
Гърция	39	10 992,589
Дания	24	5 627,235
Естония	13	1 315,819
Ирландия	60	4 604,029
Испания	105	46 507,760
Италия	97	60 782,668
Кипър	18	858,000
Латвия	31	2 001,468
Литва	17	2 943,472
Люксембург	2	549,680
Малта	2	425,384
Полша	414	38 495,659
Португалия	121	10 427,301
Румъния	82	19 942,642
Словакия	31	5 415,949
Словения	29	2 061,085
Унгария	56	9 879,000
Финландия	40	5 451,270
Франция	371	65 856,609
Холандия	63	16,829,289
Хърватия	18	4 246,700
Чехия	47	10 512,419
Швеция	40	9 644,864
Общо за ЕС-28	**2 482**	**507 416,607**

2. Управление на висшите училища

Институциите за висше образование се ползват с академична автономия, но дейността им е в полза на обществото, което отделя значителни средства за развитието им. Отчита се необходимост академичната автономия да се съчетае с механизми за институционална отговорност – за постигане на прозрачност, връзка с интересите на обществото и публичен контрол и подкрепа.

Министърът на образованието и науката, като орган за осъществяване на държавната политика във висшето образование, следва да има насочваща и подкрепяща роля при утвърждаване на политиката за развитие на всяко държавно висше училище.

Отговорност за развитието на висшето образование има и Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) – която следва да оптимизира и усъвършенства дейността си във връзка с осигуряването на необходимото качество на висшето образование.

Отчита се необходимост висшите ни училища, като част от европейското пространство за висше образование, да се развиват не само като образователни институции, но и като научни центрове. Във връзка с това е важно стимулирането на научноизследователската дейност и на младите преподаватели, които да бъдат съпричастни към развитието на висшето училище.

Необходимо е и усъвършенстване на взаимодействието между системите за висше и средно образование, за да се улесни преходът на обучаваните от една в друга образователна степен при подготовката им за професионална реализация.

Проблемите, които са идентифицирани, е възможно да бъдат решени чрез приемане на Закона.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

С предложената промяна се цели постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие.

Подцели:

1. оптимизиране на структурната мрежа и управлението в системата на висшето образование;

2. оптимизиране на управлението, подобряване на отчетността и осигуряването на възможност за по-ефективен контрол в системата на висшето образование;

3. усъвършенстване на модела на акредитация в системата на висшето образование;

4. повишаване на удовлетвореността за различни групи заинтересовани/засегнати страни.

Индикатори, по които ще се отчита степента на изпълнение на основната цел – постигане на система за висше образование с устойчиво развитие:

1. наличие на оптимизирана структурната мрежа/ в системата на висшето образование;

2. наличие на оптимизирано управление, подобрена отчетност и по-ефективен контрол в системата на висшето образование;

3. наличие на усъвършенстван модел на акредитация в системата на висшето образование;

4. наличие на повишена удовлетвореност за различни групи заинтересовани/засегнати страни.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование е съобразен с приетата от Народното събрание Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 година. В нея е предвидено оптимизиране на институционалната мрежа за висше образование и усъвършенстване на системата за управление на висшите училища чрез въвеждане на

модел на управление, базиращ се на по-строги форми на отчетност, контрол и прозрачност с ясни отговорности.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Законът засяга следните заинтересовани страни:

1. висшите училища и техния академичен състав;

2. държавните училища и общинските училища от системата на училищното образование;

3. (потенциалните) кандидат-студенти и студентите;

4. българското общество.

Според данни, от Националния статистически институт на Република България и регистрите, поддържани от МОН:

1. висшите училища в България са 51;

2. общообразователните училища са общо 1 969 на брой (от общия брой частни училища са 76);

3. студентите към 27.04.2018 г. са 229 771;

4. населението към 31.12.2017 г. е на брой (общо за страната) 7 050 034.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие"

Идентифицирани са следните варианти на регулативна намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на законодателни мерки.

Вариант 0 – непредприемане на действие. Нулевият вариант означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи вариантът „Без действие“, преди всичко няма да бъдат преодолени недостатъците при прилагането на Закона за висшето образование, свързани с липса на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие, включително липса на оптимизирана институционална мрежа за висше образование и на усъвършенствана система за управление на висшите училища (чрез въвеждане на модел на управление, базиращ се на по-строги форми на отчетност, контрол и прозрачност с ясни отговорности).

Поради горепосоченото вариант 0 в конкретния случай не е ефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1 – регулаторна намеса.

1. Оптимизация на структурната мрежа

За да се стимулират висшите училища да съсредоточат усилията си върху подготовката на кадри за пазара на труда с необходимото качество, със законопроекта се предвижда изготвянето на Национална карта на висшето образование, която се приема с акт на Народното събрание. С нея се определят териториалната и профилната структура на институционалната мрежа за висше образование.

За да се ограничи необоснованото разрастване на институционалната мрежа за висше образование, законопроектът предвижда специфични мерки, като:

1. установяване на мораториум върху откриването на нови висши училища, основни звена и филиали в държавните висши училища, с изключение на преобразуването им с цел консолидация и оптимизация, до приемането на Националната карта на висшето образование в срок до една година след приемането на промените;

2. регламентиране на реда за откриване на филиали и колежи в структурата на частните висши училища.

Законът предвижда откриването на филиали и колежи в структурата на частните висши училища да става по реда на откриването на тези звена в държавните висши училища – с

акт на Министерския съвет и след положителна оценка на съответния проект от Националната агенция за оценяване и акредитация.

Определят се висши училища като изследователски – не като вид висши училища, а като статут за 4 години, който се придобива с включването им в списък, утвърден от Министерския съвет, актуализиран ежегодно..

2. Управление на висшите училища

Във връзка необходимостта академичната автономия да се съчетае с механизми за институционална отговорност – за постигане на прозрачност, връзка с интересите на обществото и публичен контрол и подкрепа – със законопроекта се предлага Съветът на настоятелите на висшето училище да включва в състава си и представител на общината, в която е седалището на висшето училище. В състава на Академичния съвет на държавните висши училища със съвещателен глас да участват и членовете на Съвета на настоятелите.

Министърът на образованието и науката, като орган за осъществяване на държавната политика във висшето образование, ще утвърждава политика за развитието на всяко държавно висше училище със стратегически цели и задачи, целеви стойности и показатели за изпълнението им. Предвидено е тази политика да се изготвя при взаимодействие между заинтересованите страни, да изразява общата им визия за развитие на съответната институция и да се утвърждава до три месеца преди изборите за органи за управление на висшето училище. Министърът на образованието и науката ще сключва договор за управление с избрания от Общото събрание на висшето училище ректор на базата на тази утвърдена политика, съдържаща и конкретни механизми и показатели за изпълнение. Ректорът на висшето училище ще изготвя ежегоден отчет до министъра на образованието и науката за изпълнението на задълженията по договора.

За да се стимулира професионалното развитие на младите преподаватели и тяхната отговорност към развитието на висшето училище, с предложените промени в органите за управление на висшето училище се увеличава квотата на младите преподаватели. За осигуряване на по-голяма оперативна самостоятелност, се намалява изискването за численост на преподавателите на основен трудов договор в едно от най-важните звена на висшето училище - факултета, съответно и на членовете на факултетния съвет.

3. Усъвършенстване на модела на акредитация

С цел да се оптимизират дейностите и сроковете при акредитацията на висшите училища и техните професионални направления, с предложените изменения и допълнения в Закона за висшето образование при институционалната акредитация ще се оценява само начинът, по който висшето училище като организация осъществява своята мисия и цели и прилага стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование. Предвидено е институционалната акредитация да е първоначална – за новооткрито или преобразувано висше училище, и последваща – за вече получена акредитация. Оценяването при първоначалната институционалната акредитация е насочено към проверка на собствеността, необходима за осъществяване на дейностите на висшето училище; функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав; профила и квалификацията на академичния състав; материално-техническата осигуреност на обучението, и други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството на предлаганото обучение.

Оценяването при последваща институционална акредитация е фокусирано основно върху отчитане на резултатите от оценяването на отделните професионални направления и/или специалности от регулирани професии и допълнителна проверка на изпълнението на по-горе посочените критерии. Висшите училища, които отговарят на изискванията, получават институционална акредитация с оценка, която се формира като средноаритметична стойност на последно получените оценки по всички професионални направления и специалности от регулираните професии на висшето училище.

Въведено е изискване частните висши училища да разполагат с право на собственост или учредено право на ползване върху недвижимите имоти за осигуряване на дейността им.

Програмната акредитация за дадено професионално направление ще се извършва едновременно за всички висши училища, обучаващи по специалности от направлението, по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график. Критериите за оценяване остават същите като досега, както и оценките (от 0 до 10,00), валидността на програмната акредитация е 4 години.

При оценяване съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор член на академичния състав ще може да участва в акредитацията на едно висше училище.

4. Други промени, свързани с повишаване удовлетвореността за различни групи заинтересовани/засегнати страни

Един от механизмите за оптимизиране на връзката между висшето образование и потребностите на икономиката и обществото е стимулиране на обучението във важни за развитието на страната професионални направления. Тъй като в определени случаи се стига до пренасищане на кадри в едни направления и професии за сметка на недостиг в други, се търси възможност за целево финансиране на стратегически в регионален и национален план направления. Същевременно държавата е длъжна да защити професии, към които няма или е ограничен интересът на кандидат-студентите, но са важни за икономическия и социалния живот. С цел да се стимулират висшите училища да предлагат и кандидат-студентите да търсят обучение по професионални направления и специалности, водещи до придобиване на квалификация, която да отговаря на съвременните изисквания и на търсенето на реалната икономика и пазара на труда, нормативно се регламентира освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда по списък, утвърден от Министерския съвет.

За улеснение на реализацията у нас на младите хора, получили образованието си в чуждестранни висши училища, се въвежда двумесечен срок (от датата на представяне на всички необходими документи) за признаването на дипломите им за висше образование, придобито в чужбина, включително и дипломи за придобита степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“.

С цел подобряване на връзката между институциите за висше и средно образование и повишаване на качеството на профилираната, професионалната и специализираната подготовка се дава възможност за сключване на до две споразумения между държавно висше училище и държавни или общински училища от системата на предучилищното и училищното образование. По силата на споразуменията ще е възможна съвместна учебна дейност по учебни предмети и/или модули за придобиване на профилирана и професионална подготовка във втори гимназиален етап от средната степен на образование, както и по учебни предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование. Предвижда се обучението да е по съгласувани учебни планове и да се провежда от лица, заемащи академични длъжности във висшите училища.

Добрата практика за въвеждане на академичен дух в преподаването и при придобиването на професионалната подготовка в Технологичното училище „Електронни

системи“ към Техническия университет – София, и в Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец, се регламентира чрез определянето на тези училища като звена, интегрирани в структурата на Техническия университет – София.

Това би допринесло за повишаване на качеството на профилираната и професионалната подготовката във втори гимназиален етап на средната степен в държавните и общинските училища от системата на предучилищното и училищното образование в отговор на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и създадените традиции за сътрудничество между отделни професионални гимназии и висши училища.

На основание горепосоченото – Вариант 1 следва да се приеме като необходим и възможен.

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант 0. При прилагането на нулев сценарий запазването на настоящата ситуация обуславя рискове и отрицателни последици в социален и икономически аспект.

При този вариант биха възникнали негативни последици, свързани с липса на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие, включително липса на оптимизирана институционална мрежа за висше образование и на усъвършенствана система за управление на висшите училища (чрез въвеждане на модел на управление, базиращ се на по-строги форми на отчетност, контрол и прозрачност с ясни отговорности).

Краен потърпевш ще са висшите училища, поради липса на качествено образование, кандидат-студентите, студентите и младите преподаватели, както и цялото българско общество.

Проблемите не може да се разрешат без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1. В процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани негативни ефекти в икономически и социален план при предприемане на регулаторна намеса.

Прилагането на Вариант 1 не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни и не би следвало да има отрицателни икономически, социални, екологични и други негативни ефекти.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0. При неприемане на Закона не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни. Не се предвиждат конкретни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи при бездействие.

Вариант 1. Приемането и прилагането на Закона се очаква да има положително въздействие в социален и икономически план.

Приемането и прилагането на Закона се очаква да има положително въздействие в социален и икономически план, като подпомогне създаването на условия за постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие, включително чрез оптимизиране на институционалната мрежа за висше образование и усъвършенстване на системата за управление на висшите училища с въвеждане на модел на управление, базиращ се на по-строги форми на отчетност, контрол и прозрачност с ясни отговорности.

Положителен ефект ще има по отношение на самите висшите училища, поради повишаване качеството на висше образование, както и спрямо младите преподаватели с оглед стимулиране на професионалното им развитие.

Осигуряването на възможност за по-ефективен контрол ще има позитивно въздействие върху всички заинтересовани страни с оглед на очакването да издигне престижа им.

Позитивно въздействие ще е налице и спрямо кандидат-студентите и студентите по професионални направления и специалности, водещи до придобиване на квалификация, която да отговаря на съвременните изисквания и на търсенето на реалната икономика, включително с най-висок очакван недостиг на пазара на труда.

Чрез законопроекта ще се постигне съответствие с потребностите на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и заложените в приетата от Народното събрание Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 година цели. Ще се оптимизира институционалната мрежа за висше образование и ще се направи стъпка към усъвършенстване на системата за управление на висшите училища в условията на прозрачност и отчетност, при взаимодействие между академична автономия и държавни и обществени интереси.

Ще се улеснят процедурите по институционална акредитация и усъвършенстват процедурите за програмна акредитация на професионалните направления и специалностите от регулираните професии. Отговаря се и на европейските изисквания и критерии за осигуряване на качеството във висшето образование.

С уточняване статута на определени висши училища като изследователски и насърчаването на съпричастността на младите преподаватели към развитието на институцията, в която работят, ще се стимулира научната дейност и превръщането на висшите училища и в научни средища.

Със законопроекта се подобрява връзката между висшето образование и потребностите на реалната икономика чрез освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда.

С регламентирането на срок за признаване на дипломи за висше образование, придобито в чужбина, включително и дипломи за придобита степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ младите хора, получили образованието си в чуждестранни висши училища, ще могат по бързо да се реализират в България.

Чрез регламентирането на възможността висшите училища да сключват споразумения за съвместна дейност с държавни и общински училища се очаква се да усъвършенства

взаимодействието между системите за висше и средно образование при осигуряване на гъвкавост на учебните планове и програми.

На основание горепосоченото се очаква положително въздействие и спрямо българското общество в неговата цялост.

В резултат на горепосоченото се налага изводът, че Вариант 1 съдържа потенциал за разрешаването на идентифицираните проблеми.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ **Ще се намали**

☐ Няма ефект

Предлага се нова ал. 6 (чл. 75 от Закона за висшето образование) – която гласи следното:

„Акредитацията се осъществява чрез електронни средства посредством разработена за целта от НАОА електронна платформа.“.

В допълнение с цел да се оптимизират дейностите и сроковете при акредитацията на висшите училища и техните професионални направления, с предложените изменения и допълнения в Закона за висшето образование при институционалната акредитация ще се оценява само начинът, по който висшето училище като организация осъществява своята мисия и цели и прилага стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование.

В заключение за улеснение на реализацията у нас на младите хора, получили образованието си в чуждестранни висши училища, се въвежда двумесечен срок (от датата на представяне на всички необходими документи) за признаването на дипломите им за

висше образование, придобито в чужбина, включително и дипломи за придобита степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

В срок до две години от влизане в сила на Закона следва да се разработи и да започне да функционира електронна платформа (по чл. 75, нова ал. 6) – посредством която (чрез електронни средства) да се осъществява акредитацията от Националната агенция за оценяване и акредитация.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ **Актът не засяга МСП**

☐ Няма ефект

Законът не засяга пряко малките и средните предприятия, но е налице косвен ефект върху тях – чрез постигане на съответствие с потребностите на динамично развиващите се икономически отношения, а именно:

1. оптимизиране на връзката между висшето образование и потребностите на икономиката и обществото, включително стимулиране на обучението във важни за развитието на страната професионални направления;

2. защита на професии, които са важни за икономическия живот;

3. стимулиране на висшите училища да предлагат и кандидат-студентите да търсят обучение по професионални направления и специалности, водещи до придобиване на квалификация, която да отговаря на съвременните изисквания и на търсенето на реалната икономика и пазара на труда, включително нормативно регламентиране на освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в

професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда по списък, утвърден от Министерския съвет.
11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието? ☐ Да ☐ **Не** Проектът на нормативен акт не изисква цялостна оценка на въздействието.
12. Обществени консултации *Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.* Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.
13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз? Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.
14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт: **Имена и длъжност:** Галина Дреновска, директор на дирекция „Висше образование“ **Дата:** 19.07.2019г. **Подпис:**

В настоящата частична предварителна оценка на въздействието са извършени промени спрямо препоръки в становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ от специализираната администрация на Министерския съвет.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
Вх. № 0204-42
от 05.07 2019 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. 04-06-47 05 -07- 2019
/моля цитирайте при отговор/

ДО
Г-ЖА АЛБЕНА МИХАЙЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

На Ваше писмо с рег. 9102-38/20.06.2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИХАЙЛОВА,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

С УВАЖЕНИЕ,

5.7.2019 г.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЕ ОТ ИНАД

Проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-06-47 05 -07- 2019
/моля цитирайте при отговор/

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с рег. № 9102-38/20.06.2019 г. от Министерство на образованието и науката относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, и практиката на Европейския съд по правата на човека.

5.7.2019 г.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

Проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Медицински университет - Варна**	1. Поради специфични особености на всяко висше училище органите за управление най-точно могат да определят и разработят стратегия/политика за развитие на висшето училище.	Приема се по принцип.	Именно поради посочената причина политиката за развитие ще бъде разработена съвместно и съгласувано с висшето училище.
		2. Задължението на новоизбрания ректор да изпълнява „политика за развитие“ на висшето училище, разработена от предишния ректор, считаме за грубо нарушаване на академичната автономия. Предложените изменения и допълнения силно ограничават новоизбраните ректор и академичен съвет да упражнят делегираните им от закона правомощия, изразяващи се в избор на стратегия за развитие на висшето училище, обективирана в мандатната програма на ректора и приета от академичния съвет. Ректорът не може да представя отчет за изпълнението на „политика за развитие“, в чието разработване не е участвал. **Предлагаме** измененията и допълненията, свързани със съвместното разработване от заинтересованите страни на политика за развитие на висшето училище, утвърждавана от министъра на образованието и науката, да отпаднат.	Приема се частично.	Политиката за развитие на даденото висше училище не следва да зависи от конкретния ректор, тъй като тя ще е с траен характер и ще определя посоката на развитие на висшето училище, независимо от смяната на ръководствата. Именно по тази причина при разработването на мандатната си програма ректорът ще разполага с вече утвърдена политика за развитие.
		3. Договорът за управление, сключван между министъра на образованието и науката и избрания от ОС ректор, е противоречаща на закона регулация на отношенията между ректора и висшето училище и нарушава академичната автономия и Кодекса на труда. **Да отпадне.**	Не се приема.	Договорът за управление е израз на ролята на държавата като определяща националната политика в системата и финансираща дейността на висшето училище.
		4. В § 11, т. 2: разпоредбата предполага, че всички членове на академичния състав на факултета са членове на органа. Според изречение второ ¼ от членовете на академичния състав в общото събрание са нехабилитирани лица. Това означава, че трябва да се поддържа непрекъснато посоченото съотношение хабилитирани – нехабилитирани преподаватели във факултетите.	Приема се частично.	И към момента съществува изискване за съотношение между хабилитираните лица, нехабилитирани преподаватели, студенти и докторанти и административен персонал.

		Предлагаме редакция на чл. 26, ал. 3: Общото събрание на факултета се състои от членове на академичния състав, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета.		
		5. Считаме за неуместно и немотивирано представител на общината да се член на съвета на настоятелите. Това може да се приложи за общински училища, но не и за държавните висши училища, контролът върху дейността на които се осъществява от страна на държавата. **Да отпадне.**	Не се приема.	Участието на представител на общината в съвета на настоятелите е израз на връзката между местното самоуправление, което е в най-голяма степен ангажирано с развитието на региона, и предлагания от висшето училище продукт на пазара на висшето образование.
		6. В измененията на чл. 77, ал. 8 е записано, че оценката на институционалната акредитация се формира като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по професионални направления и специалности от регулираните професии. В мотивите е посочено, че тя се формира като средноаритметична стойност на тези оценки. **Предлагаме** оценката за институционална акредитация да се актуализира със всяка нова оценка от програмна акредитация/акредитация на специалност от регулираните професии. Оценката да е среднопретеглена, като теглото на отделните направления/специалности от регулираните професии да се определя в зависимост от броя на обучаваните студенти по същите.	Приема се частично.	Ако актуализацията на оценката от институционалната акредитация се прави всяка година, това може да попречи на дейността на висшите училища, както и да наруши правата на трети лица. Например ако висшето училище е имало по-висока оценка и е сключило договори с партньори (за образователен франчайз по смисъла на чл. 21, ал. 8 ЗВО), а на следващата година получи по-ниска оценка, то няма да може да продължи да осъществява съответното обучение. В методиката по чл. 78, ал. 7 ще бъде определен начинът на претегляне.
		7. При измененията, свързани със срока на валидност на институционалната и програмната акредитация, считаме за целесъобразно срокът да е 6 години.	Не се приема.	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се

				насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
		8. Въвеждането на правила, приети от МС, за определяне на минималната заплата за академична длъжност и на заплатата на ректора е в противоречие с правомощията на Академичния съвет да определя и приема бюджета на висшето училище. Така той няма да има компетентност да взема решение относно механизма за формирането им.	Приема се частично.	Министерският съвет ще определи минимални прагове на възнаграждението за асистент, а за Академичния съвет остава правомощието да определя конкретния размер на възнаграждението и механизма за определянето му.
		9. **Предлагаме да отпаднат** всички изменения и допълнения, свързани с: - политиката за развитие на висшето училище да се разработва от заинтересованите страни и утвърждава от министъра на ОН; - договора за управление между ректора и министъра на ОН; - представител на общината да е член на Съвета на настоятелите.	Не се приема.	Мотивите са изложени в настоящата таблица.
2.	**Медицински университет - София**	1. В § 11 да се създаде нова т. 3а: „В ал. 8 се отменя т. 4.“ Липсва правно основание за това правомощие, тъй като в чл. 58, ал. 2 е отменена.	Приема се.	Проектът на ЗИД на ЗВО е променен.
		2. За акредитацията – критериите за оценка трябва да са известни и ясни, подобна (не)яснота ще създаде нестабилност на правната уредба и ще създаде възможност правилата да се променят по съображения от конюнктурен характер.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
		3. В § 3 към т. 2 **да се създаде нова буква „б.б“:** „т. 5 се изменя: след думата „утвърждава“ се допълва „единните“, след „дистанционна форма на обучение“ се допълва: „по предложение на Съвета на ректорите или на академичния съвет на съответното висше училище“.	Не се приема.	Законодателят е приел изпълнителният орган на държавната политика (Министерски съвет) да приема нормативни актове, съдържащи изисквания към обучението, в това число и в дистанционна форма.

		4. Предложението за изменение на чл. 10, ал. 2, т. 10 **да отпадне** заради противоречие с чл. 21, ал. 1, т. 1 за изборност и мандатност на всички органи за управление.	Не се приема.	Няма противоречие с чл. 21, ал. 1, т.1. Ректорът продължава да бъде изборна длъжност, като заемането на длъжността „ректор“ ще бъде следствие от един сложен фактически състав – автономен избор и последващо сключване на договор.
		5. Да отпадне предложението за сключване на договор за управление с ректора – противоречие с академичното самоуправление. Да не се променя чл. 29, ал. 1, т. 4, тъй като при отказ на министъра на образованието и науката да сключи договор с избрания от общото събрание ректор се нарушава академичното самоуправление, което е част от академичната автономия, заложен в чл. 53, ал. 4 от Конституцията на Р България.	Не се приема.	Министърът сключва договор с избрания от Общото събрание ректор в условията на обвързана компетентност, с изключение на случаите, в които законът изрично забранява дадено лице да бъде ректор.
		6. Да се регламентира ясно и изрично правното положение на ректора: по силата на какъв договор ще се заема длъжността „ректор“, по какъв начин ще се регламентира изпълнението на задълженията на ректора по този договор; каква ще е отговорността на ректора за неизпълнение на договора.	Приема се по принцип.	Задълженията на ректора са регламентирани в Закона, в това число и в предлаганите промени.
		7. В чл. 26, ал. 3 в изречение първо след „членовете на академичния състав“ да се добави „на основен трудов договор“.	Не се приема.	В момента законовият текст съдържа исканата добавка.
		8. Квотата на нехабилитираните преподаватели да бъде в рамките на 5-10 на сто, предложената от ¼ е висока – чл. 26, ал. 3; чл. 27, ар. 2 и чл. 30, ал. 3.	Не се приема.	Предложените квоти са израз на държавната политика за привличане на млади преподаватели в академичния състав. Младите преподаватели са най-загрижени дългосрочно за развитието на висшето училище.
		9. В чл. 26 от ЗИД да се включи нова алинея, отразяваща спецификата на обучение във факултетите, които провеждат обучение в област „Изкуства“ – по отношение на ал. 7.	Не се приема.	В чл. 26, ал. 1 от ЗВО изцяло отпада регулацията за минимална численост на академичния състав на факултета. В ал. 7 само се намалява броят на членовете на факултетния съвет на основен трудов договор – от 25 на 21.
		11. Ал. 2 на чл. 92 **да отпадне**, тъй като приемането на общи правила (за определяне възнаграждението на ректора по договора за управление) няма да отразява спецификата на обучение, материална база, финансова осигуреност и др. фактори. Заложените в договора цели, задачи и целеви	Не се приема.	Единният механизъм е необходим като мотивация за изпълнението на определените в договора цели. Единният механизъм гарантира единен подход.

		стойности могат да варират в широк диапазон и да допускат субективно отношение към работата на ректора. Договорът е присъщ за управлението на търговски дружества, а висшите училища са с различна структура от търговските дружества. Договорът за управление с ректора не може да изпълни своето предназначение, доколкото в него има определени задължения и отговорности, вменени само на ректора. Следва да се вземат предвид чл. 19, чл. 20 и следващите, определящи, че академичната автономия включва и академично самоуправление. Разширяването на правомощията на министъра да сключва договор с ректора разширява дадени вече със ЗВО правомощия на министъра и дублира негови контролни функции по чл. 10, ал. 2, т. 7 и 8 от ЗВО.		
		12. В чл. 78, ал. 3, т. 7 са въведени критерии при програмната акредитация, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство за висше образование. В текста няма конкретика. Критериите за оценка трябва да са конкретни и ясни на всички правни субекти, а не определими за случая и по преценка на органа за акредитация.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
		13. В чл. 88в, ал. 6 е въведена разпоредба за отнемане на институционална или програмна акредитация, когато са констатирани нарушения на ЗВО. Разпоредбата има санкционен и прекратителен характер и следва да посочва при какви точно нарушения. Нарушенията трябва да са оглед неизпълнение на критерии за акредитация, които също трябва да са изчерпателно посочени.	Не се приема	Отнемането на акредитацията е крайна мярка, която по смисъла на чл. 88в, ал. 6 ЗВО ще се прилага само при нарушения на Закона за висшето образование. Не е възможно изначално да се предвидят всички форми на нарушения. Същевременно всеки правен субект има общо задължение да спазва повелите на действащото българско законодателство.
3.	**Национална спортна академия - София**	1. В чл. 10, ал. 3 политиката за развитие на висшето училище се изготвя при взаимодействие между заинтересованите страни. Предлага се утвърждаването ѝ да става не по-късно от три месеца след провеждането на избор на нов ректор.	Приема се частично.	Политиката за развитие на даденото висше училище трябва да е известна предварително, но е предвиден механизъм, чрез който тя да бъде допълвана, за да бъде припозната от висшето училище.

		Логично е представител на висшето училище да е новоизбраният ректор, тъй като той ще реализира политиката. Това осмисля второто изречение от разпоредбата.		
		2. Чл. 76, ал. 6: не се посочват причини за намаляване срока на програмната акредитация. Разликата в срока на валидност между ИА и ПрА ще доведе до оценяване на различни периоди, както и увеличаване броя на процедурите.	Не се приема	Целта на измененията е да се намали тежестта върху висшите училища, но същевременно да се гарантира високо качество на предлаганото обучение. Към момента институционалната и програмната акредитация имат срок на валидност от три до шест години спрямо получената оценка. Предлагат се фиксирани срокове, като за институционалната акредитация срокът е шест години. Разликата в сроковете е свързана с желанието за засилване на контрола на качеството, което се измерва чрез резултатите от програмната акредитация.
		3. За промяната в чл. 78, ал. 6 за валидност на програмната акредитация не се посочват аргументи. Разликата в срока на валидност между институционалната и програмната акредитация ще доведе до оценяване на различни периоди и увеличаване броя на процедурите.	Не се приема	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
4.	**Софийски университет „Св. Климент Охридски“**	1. Положително е становището за предложеното уточняване на статута на изследователските висши училища, за утвърждаването на политика за развитие на висшите училища със стратегически цели и задачи, сключването на договор за управление с избрания ректор на държавното	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.

		висше училище, изготвянето на Карта на висшето образование, регламентиране реда за откриване на филиали и колежи в частните висши училища.		
		2. Подкрепяме оптимизирането на дейностите и сроковете по акредитацията – институционална и програмна. Горещо подкрепяме предложението преподавател да може да участва при акредитацията на не повече от едно висше училище.	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.
		3. Положително е становището ни относно освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда, както и включването в Съвета на настоятелите на държавните висши училища на представител на общината.	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.
		4. Следва да се прецизира дали Националната карта на висшето образование да има рестриктивен характер. Приемането ѝ от НС означава, че всяко нейно изменение трябва да става отново от НС, което ще забави и затрудни реализирането ѝ. Освен това приемането ѝ с акт на НС би фиксирало настоящото положение, което означава да не може лесно да се оптимизира или развива системата, както и узаконяване на структури с ниско качество или дублиращи се структури в същия град, регион или географски близки места. Мораториумът върху откриването на нови висши училища, основни звена и филиали, преобразуването на висши училища, основни звена и филиали има цел спирането на необоснованото разрастване на системата, но отново ще доведе до трайно установяване на съществуващото положение и няма да позволи обоснованото създаване на нови звена.	Приема се по принцип.	Приемането на Националната карта от Народното събрание е именно с цел тя да има траен характер и да не се подлага на конюнктурни промени в зависимост от определени политически виждания в управлението на системата.
		5. Допълнението в чл. 75, ал. 2 „контролира“ променя философията на глава десета, която винаги е била НАОА да е партньор, подпомагащ висшите училища да осигуряват и повишават качеството на обучението. Затова законодателят е подбрал израза „да стимулира“.	Не се приема.	НАОА е с контролни функции. Държавата гарантира качеството на висшето образование посредством законово възложените функции на НАОА за следакредитационно наблюдение и контрол.

		6. Формирането на оценката от институционалната акредитация като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по професионалните направления и специалностите от регулираните професии в чл. 77, ал. 4 и ал. 8 ще променя оценката за институционална акредитация ежегодно.	Приема се.	Оценката ще се актуализира ежегодно.
		7. С новата ал. 7 на чл. 78 се предлага валидността на програмната акредитация да бъде 4 години. Това ощетява почти всички висши училища, защото в момента те са с малки изключения са в първите две категории и ще увеличи броя на процедурите с 50 на сто. Ако искаме опростяване на процедурите, следва уеднаквеният срок на програмната акредитация да бъде 6 години.	Не се приема.	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички виши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
		8. Определението на „капацитет“ в § 4д, т. 2 от ДР ще доведе до спиране на всякакво развитие, дори на нужни специалности, предлагаме новото изречение второ да отпадне или след думите „равен на“ да се допълни „110 на сто от“.	Не се приема	Висшите училища следва да съобразяват предлаганото от тях обучени с предоставения им капацитет. Въпрос на свободна преценка, вътрешна организация и политика на висшето училище е как ще бъде разпределен общият капацитет. Той, обаче не трябва да бъде игнориран и надхвърлян, каквато тенденция се наблюдава през последните години.
		9. Новата т. 16 на чл. 21, ал. 1 дава право на сключване на до две споразумения с държавни или общински училища за съвместна учебна дейност. Ограничението създава неравнопоставеност поради различния брой професионални направления в различните висши училища. Ограничението да отпадне или да бъде до две споразумения на професионално направление.	Не се приема.	Висшето училище има право на избор в кои професионални направления желае да сключи договори по чл. 21, ал. 1, т. 16. По всички останали професионални направления висшето училище може да прави партньорства с професионални гимназии на общо основание, извън специалния ред на т. 16.

		10. Съгласно новия чл. 57а изпълнението от норматива за учебна заетост в случаите по чл. 56а не се взема предвид при оценяването и атестирането на лицата, заемащи акад. длъжност във висшето училище, което създава противоречие, тъй като атестацията е свързана с норматива за учебна заетост.	Не се приема.	Преподавателите не изпълняват академични функции в средното образование.
		11. Предвижда се в колективните органи за управление членовете на акад. състав да бъдат не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто, от които ¼ нехабилитирани преподаватели, на студентите и докторантите – най-малко 15 на сто, на административния персонал – до 5 на сто. Текстът следва да се прецизира, защото ¼ нехабилитирани преподаватели в ред случаи ще бъде аритметически невъзможно, а и така членовете на академичния състав в колективните органи се намаляват за сметка на студентите и административния персонал.	Приема се частично.	Направена е корекция в текста на разпоредбата.
		12. С чл. 92, ал. 1 се предлага въвеждането на минимална заплата за академична длъжност в държавните висши училища. Държавните висши училища осигуряват тези средства от бюджета. Трябва да се осигури цялостно увеличение на средствата от бюджета за висше образование и наука.	Приема се по принцип.	Министерският съвет ще определи минимални прагове на възнаграждението за асистент, а за Академичния съвет остава правомощието да определя конкретния размер на възнаграждението и механизма за определянето му.
		13. Чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „в“ се отменя и не става ясно ще се определя ли броят на студентите в частните висши училища и от кой орган.	Не се приема.	МОН ще осъществява контрол за съответствието с капацитета на висшето училище.
		14. Отпадането на позоваването на чл. 119 и чл. 107 от КТ в чл. 29, ал. 2 може да създаде неясноти и затруднения при прилагането му.	Не се приема.	Новата концепция на сключване на договор между ректора и министъра на образованието вече не предполага сключване на допълнително споразумение към основния трудов договор на лицето.
		15. В новата т. 13 на чл. 32, ал. 1 не става ясно с каква периодичност ректорът се отчита пред Общото събрание. Предлагаме това да става ежегодно.	Не се приема.	Въпрос на академична автономия и уредба в правилника за дейността на висшето училище.
		16. Изискването в новата ал. 2 на чл. 35 няма причина да не важи и за нехабилитираните лица, предлагаме думите „хабилитирани лица“ да се заменят с „членове на академичния състав“.	Не се приема.	Хипотезата не е приложима към нехабилитирания състав.

		17. Да се прецизира текстът на чл. 78, ал. 3.	Не се приема.	Предлаганият текст е ясен и значително по-прецизен от действащия.
		18. Новият чл. 17а, ал. 1 делегира на МС да определи със свой акт обективните показатели за изследователски университет. Предлагаме основните обективни показатели да бъдат определени в закона, като тези от отменения чл. 81, ал. 1 ни се струват достатъчни.	Не се приема.	Основните характеристики на изследователските университети са определени в самия чл. 17а, ал. 1. Отменението текст също препраща към акт на Министерския съвет.
		19. В измененията на § 11 от ПЗР трябва да се изясни само еднократно ли може да бъде удължаван срокът и може ли с по-малко от три години. Законопроектът изключва докторите на науките от обхвата на разпоредбата, с което се стеснява кръгът на лицата, които могат да бъдат пенсионирани по чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ. Предлагаме да се запази действащият текст или да се допълни с включването на асистентите, главните асистенти и помощния персонал.	Не се приема.	Предложеният текст на § 11 е ясен относно срока за удължаване – еднократно, за срок до 3 години. „Доктор на науките“ не е академична длъжност по смисъла на ЗРАСРБ, поради което не се налага специална законова уредба. По отношение на споменатите нехабилитирани лица се прилага действащото трудово законодателство.
		20. Формулировката на новата ал. 25 на чл. 282 от ЗПУО със споразумение по чл. 28, ал. 3 позволява тълкуването, че училищата превеждат на висшите училища средства за цялото трудово възнаграждение на тези лица, вместо единствено за проведеното в училището обучение.	Приема се.	Разпоредбата на ЗПУО е прецизирана.
		21. Предложения за изменения и допълнения на ЗРАСРБ	Не се приема.	Предложенията за изменения и допълнения на ЗРАСРБ не са относими към предложения за обсъждане законопроект.
5.	**Военномедицинска академия**	1. В чл. 78, ал. 7 да отпадне предложението за намаляване на валидността на програмната акредитация за срок от 4 години.	Не се приема	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се

				насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
6.	**Военна академия**	1. В §4, т. 9 и т. 10: вместо политика за развитието да се замени със стратегия за развитието на ….	Не се приема.	Въпросният програмен документ няма характер на стратегия, а е в рамките на Стратегията за развитие на висшето образование.
		2. § 15: Да се прецизират текстовете съобразно спецификата на висшите училища. Ректорът на ВА се назначава от министъра на отбраната при условия и ред, различен от тези в гражданските ВУ.	Приема се по принцип.	Разпоредбите на специалните закони дерогират нормите на общите разпоредби на ЗВО.
7.	**Висше училище по агробизнес и развитие на регионите**	Проектозаконът не се произнася по въпроса за големия брой бакалаври и магистри, които напускат страната, а има добър опит в европейските страни. В Швеция субсидираните от държавата студенти, които 10 години след дипломирането си се реализират в чужбина, заплащат разходите за образованието си.	Не се приема.	Няма конкретно предложение.
8.	**Варненски свободен университет**	1. В чл. 26, ал. 1 са се запази терминът „лекционни курсове“.	Не се приема.	С направената поправка се предотвратява заобикалянето на закона, при което на курсове, четени от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор, се дава много малък хорариум за сметка на огромен хорариум на малък брой курсове, четени от нехабилитирани преподаватели.
		2. Да се предвиди експертите от практиката да провеждат предвидените за тях учебни занятия в реална бизнес среда.	Приема се по принцип.	Такава възможност съществува и в момента и е въпрос на академична автономия.
		3. Засилва се разграничаването между държавни и частни висши училища. Защо само държавните ще имат право да сключват споразумения с държавни и общински училища за съвместна дейност.	Не се приема.	Няма пречка частните висши училища да сключват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният вид партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.
9.		1. Разширяване и прецизиране на предложението за Националната карта за висше образование. Широко	Приема се.	Всеки акт на Министерския съвет и на Народното събрание се подлага на обществено

	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	обществено обсъждане на картата - ще бъдат засегнати интересите на академичната автономия, като и на работниците и работодателите, в чийто интерес следва да бъде приета. Да се изработи в сътрудничество и при консенсус от страна на местните и централните органи на изпълнителната власт.		обсъждане, като се отчитат мнения на всички заинтересовани страни.
		2. § 4, б. „в“ относно създаването на т. 9 в чл. 10, ал. 2: Несъвместимо е с академичната автономия политиката за развитие на ВУ да се определя от друг, не от ВУ. Нарушава се и чл. 22, ал. 1, по същата причина не следва де се възприема и § 14, т. 1, б. „а“.	Не се приема.	Политиката за развитие на висшето училище ще бъде изготвена в сътрудничество с всички заинтересовани страни, в това число и с висшето училище. Изготвянето на политика за развитие на висшето училище е израз на ролята на държавата като определяща националната политика в системата и финансираща дейността на висшето училище.
		3. Не следва да се приема § 13, т. 1, както и § 15, § 16, т. 1, б. „а“ в частта за създаване на нова т. 12 в чл. 32, ал. 1. Не е предвиден механизъм какво се случва, ако министърът на ОН не сключи договор за управление с избрания от ОС ректор. Да отпаднат промените, свързани със сключването на договори с ректорите на държавните висши училища.	Не се приема.	Министърът сключва договор с избрания от Общото събрание ректор в условията на обвързана компетентност, с изключение на случаите, в който законът изрично забранява дадено лице да бъде ректор.
		4. Формулираните критерии за оценка в чл. 77, ал. 3, т. 1-4 са ясни и изчерпателно посочени. Текстът на чл. 77, ал. 3, т. 5 трябва да отпадне. Добавената т. 7 в чл. 78, ал. 3 да отпадне, тъй като добавянето на други, непосочени критерии, би поставило ВУ в неравностойно положение.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
		5. Следва да се отчете положително предвидения в чл. 77, ал. 10 и чл. 78, ал. 10 срок за отстраняване на пропуските при отказ за акредитация..	Приема се	Бележката подкрепя проекта на акт.
		6. Да се запазят сегашните срокове за валидност на програмната акредитация; ако се въведе фиксиран срок, той да е 6 години (чл. 78, ал. 8). Ако акредитацията е едновременно в едно и също направление, графикът следва	Не се приема	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички виши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен.

		да се съобразен със сроковете на валидност на вече акредитираните направления		Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време. Единствено при първата едновременна програмна акредитация се поставя въпросът за различния срок при вече дадените програмни акредитации, което ще бъде съобразено по начин, по който да не бъдат ощетени висшите училища.
		7. Поддържане на диференциация на качеството чрез РС на ВУ, поддържана от МОН.	Приема се по принцип.	РС на ВУ и към момента има отношение към качеството на обучението във ВУ.
		8. Новите разпоредби на чл. 77, ал. 13 и чл. 78, ал. 13 (§27 и § 28) водят до дискриминация на определени категории преподаватели. Нарушава се конституционното им право на труд. Могат да доведат до неравно третиране. Да остане сега действащата разпоредба, според която член на академичния състав може да участва в акредитацията на не повече от две висши училища.	Не се приема.	Разпоредбата не въвежда забрана за преподавателите да полагат труд в повече от едно висше училище, но участват в акредитацията само на едно.
		9. Ако се приеме ЗИД на ЗВО, да се предвиди преходен период от 3 години за привеждане на състоянието на висшите училища в съответствие с изискванията на ЗВО.	Приема се по принцип.	При приемането на законопроекта ще бъде отчетено необходимото време за прилагането му.
10.	**АМТИИ - Пловдив**	1. Има несъответствие на чл. 26, ал. 3 (отпада текстът „на основен трудов договор“) с разпоредбите на чл. 26, ал. 7; чл. 26д, ал. 1 и 2; чл. 27, ал. 1 и чл. 29, ал. 2, в които „на основен трудов договор“ остава.	Не се приема.	Не следва да се съпоставят разпоредбите за състава на общото събрание на факултета и на факултетния съвет.

		2. Предлаганата в чл. 26, ал. 3, изр. второ, чл. 27, ал. 2 и чл. 30, ал. 3 квота от ¼ за нехабилитираните преподаватели е висока, защото асистентите заемат длъжността си по трудов договор за неопределено време, в случай че не са защитили или не защитят докторска степен. Приемливо е квотата да е в рамките на 5 до 10 на сто.	Не се приема.	Разпоредбата е израз на държавната политика за привличане на млади преподаватели с възможност за академична кариера.
		3. В чл. 26 да се включи текстът: „Изискването по ал. 7 не се прилага за факултетните съвети, които провеждат обучение в областта на висшето образование „Изкуства“.	Не се приема.	В чл. 26, ал. 1 от ЗВО изцяло отпада регулацията за минимална численост на академичния състав на факултета. В ал. 7 само се намалява броят на членовете на факултетния съвет на основен трудов договор – от 25 на 21.
		4. По силата на какъв договор ще се заема длъжността ректор – по трудов въз основа на избор с работодател висшето училище, или по граждански договор за поръчка по Закона за задълженията и договорите с възложител министърът и изпълнител избраният от ОС.	Не се приема.	Няма конкретно предложение. Заемането на длъжността ректор ще става след реализирането на един сложен фактически състав, включващ избор и сключване на договор с министъра на образованието и науката.
		5. Как ще се гарантира изпълнението на договора за управление за изпълнение на утвърдената политика за развитие на ВУ, в случай че колективните органи за управление на ВУ не приемат съответните решения за това, респ. каква ще е отговорността на ректора за това неизпълнение на договора по независещи от него причини. Задълженията по договора се вменяват единствено на ректора, как колективните органи за управление на ВУ ще бъдат задължени да изпълняват утвърдената политика.	Приема се по принцип.	Няма конкретно предложение.
		6. Кой ще определя възнаграждението на ректора, след като в чл. 92 се предвижда в договора за управление да се регламентира само начинът на определяне на възнаграждението.	Не се приема.	Основното възнаграждение ще се определя както и досега. Възнаграждението по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката.
11.	**„Подкрепа“**	1. Неясноти относно сключването на договора – кой и по какъв начин ще преценява дели ректорът е изпълнил показателите.	Приема се по принцип.	Изпълнението на показателите ще се преценява от МОН въз основа на целевите стойности.
		2. За договора с ректора не възразяваме, макар че това политизира учебния процес. По скоро да е споразумение за възлагане на държавно-обществени функции, защото ако е договор, министърът трябва да подписва отпуските и	Приема се по принцип.	Това не е трудов договор. Трудово-правните отношения с ректора са в качеството му на хабилитирано лице във висшето училище.

		командировките на ректора, а това противоречи на академичната автономия.		
		3. В чл. 6, ал. 3: запазва се старата дефиниция. Според Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност към изследователите са причислени и докторите.	Приема се по принцип.	Докторите не са изключени от дефиницията.
		4. Чл. 26, ал. 3: има вътрешно противоречие – хем целият академичен състав, хем точно ¼ , това не може да се осъществи на практика.	Приема се.	Извършена е корекция в текста на разпоредбата.
		5. В чл. 30, ал. 5: в академичния съвет със съвещателен глас да се включат и представители на синдикалните организации във висшите училища.	Приема се по принцип.	Синдикалните организации са включени чрез академичния състав.
		6. Мандатът на ректора да е минимум 5 години, но да няма ограничение на броя на мандатите. Действащият ректор, който не е в пенсионна възраст, да има право да бъде избран за следващ мандат, ако за него са гласували 2/3 от членовете на ОС. Това да важи само за ректорите, които са в първи мандат. Да не може да се кандидатира за трети мандат навършилият 63 години ректор, като това не важи за втори мандат.	Не се приема.	Запазен е досегашният подход на законодателя.
		7. За членовете на УС на Съвета на ректорите да се издават дипломатически паспорти, а на ректорите служебни паспорти във връзка с промяната на спецификата на техния статут като държавни служители.	Не се приема.	Такива текстове не са предмет на законопроекта.
12.	**Бургаски свободен университет**	1. Да отпадне създаването на нов чл. 17а.	Не се приема.	С предлаганата разпоредба „изследователски университет“ се урежда като статут на висшето училище, а не като отделен вид висше училище, каквато идея даваше досегашната уредба в чл. 17.
		2. В §9: допълнение на чл. 21, ал. 1, нова т. 16: да отпаднат уточняващите прилагателни „държавни“ пред висши училища и „държавни и общински“.	Не се приема.	Няма пречка частните висши училища да сключват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният вид партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.

		3. Да отпаднат изцяло текстовете на ал. 8 на чл. 21 за франчайзинга.	Не се приема.	Държавата следва да гарантира качеството на придобиваното висше образование, включително и чрез франчайзинг.
		4. В § 28: в чл. 78 да отпадне изцяло новата ал. 5 за критериите за програмна акредитация.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
13.	**Проф. Сашо Пенов - СУ**	В § 42 в чл. 90, ал. 4 допълнението „намалени с общите за висшето училище разходи“ противоречи на Стратегията за развитие на ВО. Така ще продължават да се прехвърлят необосновано средства за издръжката между професионалните направления. Липсата на определение за „общи разходи“ след отчисляване на 25% от бюджетните средства и таксите позволява нецелево разходване на средствата. Нарушават се ПМС 328/30.11.2015 г. (чл. 4 допълнителните средства се използват от висшите училища за финансиране на разходи по професионалното направление, за което са получени) и ПМС № 162/20.06.2001 г., и принципът, залегнал в чл. 90, ал. 4 от ЗВО – средствата от държавния бюджет да се използват за разходи в същото професионално направление.	Не се приема.	Предлаганият законов текст е в съответствие с методическите указания на министъра на образованието и науката по чл. 90, ал. 10.
14.	**Проф. Добрин Тодоров – МГУ**	1. Изменението на ЗВО е навременно и дори закъсняло. Още по-добре би било да се изготви нов ЗВО.	Приема се по принцип.	Обемът и естеството на промените не налага приемане на нов нормативен акт.
		2. **По-голямата част от предложенията са уместни**: Национална карта на висшето образование; минимални квоти в общите събрания и основните звена за нехабилитирани преподаватели и администрация; премахване изискването за 40-членен академичен състав на факултет; члена на академичния състав да може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище.	Приема се.	Предложението подкрепя проекта на акт.

		3 Особено важна положителна промяна е сключването на договори между министъра на ОН и ректора.	Приема се.	Предложението подкрепя проекта на акт.
		4. **Предлагам** в новата т. 11 в чл. 10, ал. 2 да се редактира: „упражнява контрол по спазване изискванията на нормативната база в сферата на образованието и науката, вкл. Националната квалификационна рамка на РБ, на капацитета на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии“.	Приема се по принцип.	Министърът на образованието и науката, както и редица други държавни органи, и към момента имат правото да упражняват контрол върху висшите училища по спазването на законодателството.
		5. **Предлагам** редакция на чл. 31, ал. 3: „Договорът за управление с ректора се прекратява при прекратяване на мандата му по чл. 35, както и при констатирани груби и системни нарушения на нормативната база, от последния“.	Не се приема.	Тези правомощия са възложени на Общото събрание на висшето училище.
		6. Неуместно е затрудняването на процедурата по освобождаване на ректора с „квалифицирано мнозинство от 2/3“, предложено в новата редакция на чл. 35, ал. 1. Така отзоваването му от неудовлетворените от дейността му преподаватели и служители става на практика невъзможно.	Не се приема.	Длъжността „ректор“ следва да има стабилитет и освобождаването му да е възможно едва с квалифицирано мнозинство.
		7. Промяната в чл. 58, ал. 1, т. 3 улеснява ръководствата при освобождаването на неудобни за тях членове на академичния състав.	Не се приема.	Ректорът следва да има по-широки правомощия по отношение кадровото осигуряване на учебния процес.
		8. Да бъде създадена нова т. 9 в чл. 10, ал. 2: „контролира изпълнението на изискванията, заложени в Националната квалификационна рамка на РБ за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“, както и в ОНС „доктор“ базови знания, умения и компетентности“.	Не се приема.	Предложеният контрол може да се реализира в рамките на общите контролни правомощия на министъра.
15.	**Доц. Светла Стоилова – ТУ - София**	**Предлагам** в чл. 50, ал. 1: да се добавят и решенията на факултетните съвети при обявяването на конкурси за заемане на длъжностите по чл. 48. Изменение в този смисъл може да се направи и в чл. 26, ал. 8, където са правомощията на факултетния съвет.	Не се приема.	Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище.
16.	**Д-р Мина Хубенова - УНСС**	**Предлагам** да се въведе мандатност за ръководител на катедра. Считам съществуващото положение за недемократично и в разрез със световните практики. Сега няма възможност за контрол на дейността му.	Не се приема.	Това е въпрос на академична автономия и няма пречка висшето училище да въведе такова ограничение в правилника си.
17.	**Александър Миланов – изпълнителен директор на Национална**	Да се допълнят в ЗВО разпоредби, според които преференциите за настанени в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, да важат	Приема се.	Предложението е отразено в изменителния акт.

	асоциация за приемна грижа „Сигурно и истинско детство за уязвимите български деца“	и за младежи и деца в приемна грижа и всички деца, които живеят в социални услуги и са обект на държавата. Категорията „деца от домове или специализирани институции“ да се замени с формулировката „деца/младежи с мярка за закрила, настанени в приемно семейство, резидентна услуга в общността или специализирани институции“.		
18.	**Гл. ас. Бистра Николова – Икономически университет - Варна**	1. Да се създадат ясни единни национални критерии за структурния състав на катедрите, респ. какво да е съотношението хабилитирани/нехабилитирани лица, както и създаване на нормативна възможност за обжалване, ако конкурси не се обявяват.	Не се приема.	Изложените въпроси са предмет на академична автономия и уредба в правилниците на висшите училища.
		2. Установяване на ефикасен външен контрол, в т.ч. разширяване на контролните правомощия на МОН и текущи контролни правомощия на НАОА по подадени жалби/сигнали, за да се гарантира, че академичната автономия се реализира в съответствие със законите – на национално ниво и на ниво висше училище.	Не се приема.	Контролните функции на министъра на образованието и науката са определени в чл. 10, ал. 2, т. 7 от ЗВО и в глава четвърта „Контрол“ на ЗРАСРБ; НАОА осъществява контрол посредством процедурите по САНК.
		3. Създаване на структура към МОН за защита от дискриминация в сферата на висшето образование, за да се осигури спазването на чл. 4 от ЗВО.	Не се приема.	Съществува национален орган за защита от дискриминация.
		4. Създаване на изрична нормативна възможност за извършване на текущи външни проверки на място във висшите училища по подадени сигнали/жалби.	Приема се по принцип.	Законът за висшето образование и сега дава такава възможност.
		5. Създаване на контролни правомощия върху дейността на държавните висши училища от органи в структурата на местната власт.	Не се приема.	Подобна възможност би била в нарушение на принципа за академичната автономия на висшите училища.
		6. Въвеждане на конкурсно начало при заемането на административни длъжности във висшите училища.	Не се приема.	Административните длъжности се заемат по реда на Кодекса на труда.
		7. Въвеждане на изискване за мандатност при заемането на ръководни длъжности, като се избягва заемането на няколко ръководни длъжности.	Не се приема.	И към момента е въведена мандатност за ръководни длъжности.
		8. Въвеждане на реални избори за заемането на ръководни длъжности, тъй като предлагането на единствена кандидатура не създава фактическа възможност за избор.	Не се приема.	Няма конкретно предложение.

19.	**zuma**	1. Към чл. 27, ал. 3 да се добави изречението: „Процедурата по избирането на членовете на Общото събрание да е описана подробно“.	Не се приема.	Въпросът следва да бъде уреден в правилника на висшето училище.
		2. Към чл. 30, ал. 1, т. 7: да се добави изречението: „Академичният съвет няма право да избира или назначава членове на Общото събрание“.	Не се приема.	Подобно право не произтича от нормативен акт.
		3. Към чл. 26, ал. 5, т. 1, 2 и 3 да се добави изречението: „Право да правят предложения имат всички членове на Общото събрание на факултета“.	Не се приема.	И към момента не съществува ограничение на това право.
20.	**Nestina85**	Към чл. 56а да бъде въведено изискването университетските преподаватели да притежават квалификация по Педагогика.	Не се приема.	Подобно изискване съществува за преподавателите в училищата, но предвид естеството на академичното образование във висшите училища и когнитивните възможности на обучаваните лица, създаването на такова изискване не е обществено оправдано.
21.	**Hris.na**	В чл. 21 да отпадне ал. 4, защото ниската оценка на държавен изпит например понижава общия успех и спира развитието на човек, а не може да бъде повишена с повторно явяване.	Не се приема.	За обучение в магистърска степен се изисква определено ниво на предварителна подготовка.
22.	**spen**	В § 42 в чл. 90, ал. 4 допълнението „намалени с общите за висшето училище разходи“ противоречи на Стратегията за развитие на висшето образование. Задълбочават се недостатъците при ефективното използване на средствата за финансиране на висшето образование. Така ще продължават да се прехвърлят необосновано средства между професионалните направления. Липсата на „общи разходи“ след отчисляване на 25% от бюджетните средства и таксите и неописан ред за определяне на „общи разходи“ позволява нецелево разходване на бюджети средства и средства от такси.	Не се приема.	Предлаганият законов текст е в съответствие с методическите указания на министъра на образованието и науката по чл. 90, ал. 10.
23.	**s.trifonova**	1. С Решение № 11 от 5.10.2010 г. по конституционно дело № 13 от 2010 г. чл. 15, ал. 2 от ЗРАСРБ е обявен за противоконституционен и е редактиран. Не може в чл. 77, ал. 13 от ЗВО да има текстове, които са обявени за противоконституционни.	Не се приема.	Противоконституционността на чл. 15, ал. 2 от ЗРАСРБ е обявена по отношение на изискването академична длъжност да се заема при условията на основен трудов договор.

		2. В чл. 95, ал. 3 „нормативите“ се заменя със „средствата за издръжка на обучението“, а в ал. 4 не се прави такава промяна и остава „нормативите“.	Приема се.	Направена е корекция в текста.
24.	**Boris yanchev**	1. Предлагам да се даде възможност за избиране най-много за два мандата на ръководителите на катедри във висшите училища.	Приема се по принцип.	Висшето училище има свобода да въведе подобно изискване в правилника си.
		2. Предлагам откриването на процедура за доцентура или професура да не е само по инициатива на съответната катедра, а да се даде възможност и за инициатива на отделен учен и преподавател, да може сам да подаде документи до факултетен съвет или до академичен съвет или ректор.	Не се приема.	Откриването на процедури е част от кадровата политика на висшето училище.
25.	**Стефан Велинов – ВТУ „Кирил и Методий“**	Предлагам да се отмени § 5, ал. 5 от ПЗР на ЗРАСРБ, тъй като не са предвидени условията на чл. 67.(3) от Кодекса на труда	Не се приема.	Предложението не се отнася за подложения на публично обсъждане проект на нормативен акт.
26.	**Асоциация на индустриалния капитал в България**	1. Идеята за Национална карта на висшето образование е добра, но не се предвижда обсъждането й със социалните партньори, най-вече с представители на работодателите. Тази карта би следвало да стъпва на конкретни прогнози и реално измерими индикатори, които да предопределят приема за следващите три или пет години.	Приема се по принцип.	При изготвянето на Националната карта ще бъдат взети предвид становищата на всички заинтересовани страни.
		2. Затягането на акредитацията е много важен момент, но липсват текстове, които да акцентират върху качеството на висшето образование.	Не се приема.	Акцентът върху качеството се поставя именно чрез засиления контрол на програмната акредитация.
		3. Подкрепяме упражняването на контрол върху ректорите на държавните висши училища от министъра. Считаме, че ректорите трябва да се назначават и освобождават от МОН по предложение на Общото събрание на висшето училище.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		4. Разширява се съставът на Съвета на настоятелите, но функциите му остават същите. Да се разширят функциите и правомощията на Съвета на настоятелите.	Не се приема.	Правомощията на Съвета на настоятелите вече са разширени с изменения на ЗВО от 2016 и от 2018 г.
		5. Подкрепяме ограничаването на възможността едни и същи преподаватели да участват в акредитацията на няколко висши училища.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		6. Приветстваме свързването между средното и висшето образование, като преподаватели от ВУ преподават специализирана подготовка за получаване на степен на професионална квалификация.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.

		7. Подкрепяме освобождаването от такси на студенти, които се обучават в професионални направления и защитени специалност с очакван бъдещ недостиг на пазара на труда.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
27.	**Български фармацевтичен съюз**	1. В §3 се създава нова т. 3 относно чл. 9 да се създаде нова т. 5 в ал. 4 със следното съдържание: „Оценката за качество на придобитото висше образование и данни за реализацията на завършилите студенти и докторанти от представителни професионални и съсловни организации по регулираните професии.“	Не се приема.	Данните за реализацията на завършилите се вземат от органа на статистиката за Република България и НОИ.
		2. В § 18 относно чл. 35а: в т. 1 на ал. 3 числото „7“ се заменя с „9“. В ал. 3 се добавя изречението: „В състава на настоятелството се включва на ротационен принцип един представител на съсловни организации, създадени със закон, ако в съответното професионално направление членството в съсловната организация е условие за упражняване на професията.“ В т. 3, ал. 5 се изменя: „Петима от членовете на съвета на настоятелите се избират от академичния съвет по предложение на ректора, а останалите четирима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на общината, която е седалището на висшето училище, от органите на управление на съсловните организации и от студентския съвет.“	Не се приема.	Предложението е практически неприложимо в големите висши училище с голям брой професионални направления/специалности от регулираните професии.
		3. В § 39 относно чл. 88 се създават нови т. 6 и т. 7: „6. В ал. 2 се заличават думите „съсловните и“ „(3) В състава на постоянните комисии и експертните групи по ал. 1, т. 4 се включва поне един представител на съсловни организации, създадени със закон, ако в съответното професионално направление членството в съсловната организация е условие за упражняване на професията.“	Не се приема.	Предложението е практически неприложимо. Включваните лица в състава на комисиите следва да бъдат не просто представители на съсловни организации, а специалисти с опит в сферата на висшето образование.
28.	**Сдружение „Лидери за европейско образование“**	1. В § 39, в текста на ал. 4 е включена думата „единствено“ (НАОА) по отношение присъждането на институционална акредитация. Това регламентира монопол на НАОА относно акредитационните процедури на българските висши училища. Съществува риск висшите училища да изпаднат в неравнопоставеност или нелегитимност спрямо висши училища от европейска университетска мрежа.	Не се приема.	Законът за висшето образование има действие върху територията на Република България, с изключение на няколко частни хипотези, уреждащи откриването на поделения на български висши училища в чужбина. В тази връзка не съществува пречка дадено българско висше училище да получи институционална акредитация от която и да е чуждестранна агенция, която акредитация обаче да използва

				само в чужбина. За да извършва обучение на територията на България висшето училище трябва да има институционална акредитация само и единствено от НАОА.
		2. В § 2, въвежда се ал. 5 към чл. 7, с която се разпорежда висшите училища да не събират такси за издаване на дипломи и други документи. Следва да се разграничат държавни и частни ВУ, защото по отношение на частните е държавна намеса във финансовия мениджмънт на частни институции.	Не се приема.	Ограничението за събиране на такси се отнася само за основните документи, като диплома за завършено висше образование и приложенията към нея, както и удостоверителни документи, необходими на студента да осъществи мобилност. Именно събирането на прекомерно високи такси е препятствие пред студентската мобилност.
		3. По § 3, допълнение в чл. 9 и чл. 10 се предвижда създаване на Национална карта на висшето образование. В ал. 3, т. 3 МС си присвоява правото да открива и закрива поделения на висшите училища в чужбина, в т.ч. и на частните. До момента понятието „поделения“ не съществува в закона, а в проекта не е изяснено неговото значение.	Не се приема.	Въвежда се държавна политика на контрол върху откриването на поделения на частните висши училища в чужбина, тъй като държавата следва да гарантира качеството на обучението там, тъй като частните висши училища също издават държавно признати и гарантирани дипломи. Понятието „поделение“ съществува в ЗВО.
		4. По § 4 в чл. 10 са вписани правата на министъра на ОН за въздействие върху висшите училища. С Националната карта на висшето образование и мораториума тези права му се отнемат. Въпреки това оценяваме положително допълнението за срок до 2 месеца за признаване на дипломи за висше образование от чужбина. Задължението трябва да бъде скрепено със санкция за неизпълнение.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		5. По § 5 в чл. 11 се променя ал. 4. Важно е да се подчертае, че формите на обучение са елементи от академичните свободи и не следва да се акредитират.	Не се приема.	Държавата следва да гарантира качество във всички форми на обучение. За дистанционната форма има нарочна наредба.
		6. По § 8: За изследователските университети не са предвидени конкретни финансови предимства или други привилегии. В същото време основни параметри и отношения се прехвърлят към изпълнителската власт с нейните предпочитания.	Не се приема.	Други специални закони предвиждат предимства за изследователските университети.
		7. По § 9: Право на договори за съвместна учебна дейност между университети и държавни и общински училища да	Не се приема.	Няма пречка частните висши училища да сключват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният вид

		имат и частните висши училища, за да не е налице неравнопоставеност.		партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.
		8. По § 11: Отчитаме като положително предложението за определяне на минималния брой нехабилитирани преподаватели, членове на АС. Не е ясно защо членовете на факултетния съвет намаляват от 25 на 21 души.	Приема се по принцип.	Минималният брой на членовете на факултетния съвет се намалява, тъй като изискването за факултет е наличие на минимум три катедри с минимум 7 преподаватели във всяка.
		9. По § 12: Промяната в чл. 27, ал. 3, съгласно която процедурата за избор на студенти и докторанти в Общото събрание да се съдържа в правилника за организацията и дейността на Студентския съвет е в грубо противоречие с интересите на студентската общност.	Не се приема.	Не е посочено в какво точно се изразява противоречието с интересите на студентите.
		10. Във връзка с промените по въвеждането на „договор за управление“ поздравяваме авторите на проекта. Предлагаме ал. 3 да се допълни при неизпълнение задълженията по договора той да може да бъде прекратяван едностранно от министъра.	Приема се по принцип.	Тъй като заемането на длъжността „ректор“ е свързано и с избор от Общото събрание (израз на академичната автономия), съществува възможността при неизпълнение на задълженията Общото събрание да прекрати предсрочно мандата на ректора.
		11. По § 16: Не е издържано в правомощията на ректора да е признаването на висше образование от чужбина. В правомощията на министъра е да организира това признаване. Предвижда се и това да става в срок от 2 месеца. Няма такова изискване и за ректора. Предлагаме да отпадне изцяло това правомощие на ректора.	Не се приема.	Ректорът признава висше образование, придобито в чужбина, само с цел лицето да продължи обучението си в съответното висше училище. Когато се отнася до упражняване на право на труд или признаването се иска с друга цел, това се извършва от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация.
		12. По § 17: Ректорът се избира с обикновено мнозинство от присъстващите и няма основание да бъде предвидена по-тежка процедура за неговото освобождаване – с квалифицирано мнозинство от 2/3.	Не се приема.	Длъжността „ректор“ следва да има стабилитет и освобождаването му да е възможно едва с квалифицирано мнозинство.
		13. По § 18: Не е ясно защо след премахването на членове на синдикалните организации от списъка по ал. 4 същите не са добавени в ал. 3. За да се насърчи практически полезната работа на тези съвети, трябва да се допълнят конкретни задължения и правомощия.	Не се приема.	С премахването от списъка по ал. 4 отпада забраната някой от членовете на съвета на настоятелите да е член на синдикална организация.

		14. По § 19: Добавената ал. 2 в чл. 36 да отпадне, защото подчертава монопола на НАОА.	Не се приема.	Държавата гарантира качеството на обучение в тези структури именно чрез акредитацията им от НАОА.
		15. По § 22: Заложената идея в чл. 56а е добра, но доколко учителите няма да бъдат дискриминирани с оглед нуждата да придобиват професионална квалификация „учител“, а преподавателите в университетите – не.	Не се приема.	Подобно изискване съществува за преподавателите в училищата, но предвид естеството на академичното образование във висшите училища и когнитивните възможности на обучаваните лица, създаването на такова изискване за университетските преподаватели не е обществено оправдано.
		16. По § 25 и следващите: Подкрепяме максималният срок на програмната акредитация да е 4 години, както и повишението на минималните критерии за обучение в степен „магистър“. Подкрепяме и ограничаването на мандатите на постоянните комисии, предложено с § 39.	Приема се.	Предложението подкрепя законопроекта.
		17. По § 28: ал. 3 предвижда членове на академичния състав да участват в акредитацията на не повече от едно висше училище. Подобна промяна няма да доведе до обективни оценки в акредитационните процедури, а ще ги обезличи.	Не се приема.	Предложеното ограничение ще доведе до повишаване на качеството на обучението във висшите училища.
		18. По § 40: Неправилно се отменя чл. 88б, отпада задължението НАОА да публикува годишен доклад за дейността си, разпоредбата следва да се запази, макар и да бъде променен форматът, по който да се публикува тази информация.	Не се приема.	Отмяната на задължението за издаване на бюлетина не е свързано със задължението на НАОА да приема и публикува по определените за целта начини отчетите за дейността си.
		19. По § 41: Положително оценяваме изменението в чл. 88в, но считаме, че контролът следва да се прави не от НАОА, а от постоянна комисия, която действа към МОН. Органът по САНК следва да се включи в структурата на МОН.	Не се приема.	ЗВО предвижда разпределение на държавните функции в сферата на висшето образование. Контрол се осъществява от МОН, но спецификите на дейността по САНК, както и досега, са в компетенциите на НАОА.
		20. По § 45: Положителна промяна е предложението за определяне на минимална заплата за академичните длъжности в държавните висши училища.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		21. По § 47: Предложението за безплатно обучение на студенти от проф. направления и защитени специалности е неправилно, смятаме че, мярката е дискриминационна по отношение на другите студенти.	Не се приема.	Мярката е израз на държавната политика за насърчаване на обучението в специалности с бъдещ недостиг на специалисти на пазара на труда. Обучението в тези специалности е

				свободно достъпно за всеки желаещ, поради което не е налице признак на дискриминация.
		22. По § 47 в частта на § 4к от ДР: Адмирираме регламентацията на отношенията между ТУЕС и ТУ – София, но считаме, че мястото ѝ не е в ЗВО поради противоречие със ЗНА и Указа за прилагането му. Не се държи и сметка за същността на закона като нормативен акт, установена в чл. 3, ал. 1 от ЗНА. При бъдещи промени на тези отношения също така ще се налага на НС да приема изменение, което противоречи на правната логика с оглед предмета на уредените отношения.	Не се приема.	Регламентацията между ТУ-София и ТУЕС е свързана пряко с дейността на висше училище и мястото ѝ е в Закона за висшето образование. В Закона за предучилищното и училищното образование също има норми, които регулират този режим, но предвид че ТУЕС е особен вид звено в рамките на ТУ-София, основната регламентация следва да е в ЗВО.
29.	**Съюз на тракийските дружества в България**	Считаме, че ограничението на мандатите за заемане на ръководни длъжности противоречи на автономността и препятства академичното самоуправление. Предлагаме чл. 31, ал. 2 да се измени: „Лицата, избирани на ръководните длъжности ректор, декан, директор на департамент, филиал и колеж и техните заместници, следва да отговарят на условията, определени в правилника за дейността на висшето училище.“	Не се приема.	Предложението е извън обхвата на предложените със законопроекта изменения и допълнения.
30.	**Проф. Александър Гънгов Доц. Герасим Петрински Софийски университет**	Заличаването на думите „и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина, след решение на съвета на основното звено и/или филиала“ в чл. 51, ал. 1, т. 3 представлява явно ограничаване на досегашните права на академичния състав, както и на специфичните защити на трудовите му права, които законодателят е предвидил и мотивирал в сега действащия закон. Това може да доведе до лоши практики и при евентуални промени в учебните планове на съответните програми без установени в законодателството възможности за гъвкав преход на преподавателите към друга научна дисциплина или успешна работа в сродно научно направление.	Не се приема.	Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 3 и т. 6 от закона като част от академичното самоуправление висшите училища самостоятелно определят научно-преподавателския си състав и имат правото да обявяват конкурси и избират преподаватели при условия и по ред, установени в ЗРАСРБ.
31.	**aleph**	От изменението в чл. 26 ал. 1 следва, че след решение на факултетен съвет до 50% от лекционните часове ще могат да се четат от нехабилитирани преподаватели. От това са възможни последици в поне две посоки - едната е да се допусне нехабилитирания състав да води лекционни курсове извън научното поле на доктората си. При асистентите това би довело до възможността	Не се приема.	Възможността 50 на сто от лекционните курсове да се четат от нехабилитирани преподаватели е само изключение от общото правило. Цитираната наредба борави с понятието „хорариум“, измерван в часове.

		самопроизволно да им се възлагат лекционни курсове. Също така не става ясно как тази нормативна уредба ще се синхронизира с „Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“. Другата посока - от разширителното тълкуване на този текст ще следва, че титуляр на учебна дисциплина ще може да бъде и нехабилитирано лице. От това едва ли ще се повиши качеството на обучението и нивото на реализация на студентите. От либерализацията на тези изисквания би могъл да се роди следния прецедент - катедра от трима хабилитирани и четирима нехабилитирани, която да обучава в ОКС „бакалавър“ и „магистър“.		С направената поправка се предотвратява заобикалянето на закона, при което на курсове, четени от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор се дава много малък хорариум за сметка на огромен хорариум на малък брой курсове, четени от нехабилитирани преподаватели.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 486

от 9 август 2019 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Възлага на министъра на образованието и науката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":
/Апостол Михов/

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

мб-МЙ

MK-IZM-ZVO.DOC

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No 902-01-42
Дата 12 / 08 2019 г.

1646

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-100

... 9 август ... . 2019 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № ....486..... на Министерския съвет от 2019 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 950-01-206/22.08. **2019 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование, № 902-01-42, внесен от Министерски съвет на 12.08.2019 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по образованието и науката

Комисии:

- Комисия по бюджет и финанси
- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление
- Комисия по труда, социалната и демографската политика
- Комисия по икономическа политика и туризъм

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА